

รูปแบบและแนวทางการสร้างระบบการป้องกัน และปราบปราม
คดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

โดย

พลตำรวจตรี มณฑล เงินวัฒนะ
ผู้บังคับการ สถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วย
การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐ เอกชน และการเมือง รุ่นที่ 7
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2556-2557

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็ก และเยาวชน

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

ผู้วิจัย พล.ต.ต.มณฑล เงินวัฒนะ

หลักสูตร วปม.รุ่นที่ 7

การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน และกรอบนโยบายและความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนของไทยและภูมิภาค เพื่อนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบ รวมทั้งแนวทางในการสร้างระบบความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนทั้งภายในประเทศและระดับนานาชาติ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนตามแนวคิดเชิงทฤษฎีและกรอบของกฎหมายที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน สัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์ นักสังคมสงเคราะห์จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นักวิชาการด้านอาชีววิทยา เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน ยังคงมีอยู่และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีปัจจัยหนุนทางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เทคโนโลยีก้าวหน้าทันสมัย โดยเฉพาะด้านสื่อออนไลน์ ตลอดจนสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ปัญหานี้ขยายวงกว้าง มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนเพิ่มจำนวนพนักงานสอบสวนหญิง โดยบูรณาการเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเป็นศูนย์ประสานงานและมีหน่วยเฉพาะกิจร่วมในการป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในภูมิภาคอาเซียน

คำนำ

จากสถานการณ์โลกในปัจจุบัน ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสังคมที่ทวีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อความรู้สึกรังเกียจของประชาชน โดยทั่วไป เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นผู้บริสุทธิ์ไร้เดียงสา จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นกำลังสำคัญของชาติในวันหน้า กอรปกับโลกในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้โลกแคบลง การเดินทาง การติดต่อสื่อสารมีความสะดวก รวดเร็วผ่านระบบอินเทอร์เน็ต อาชญากรสามารถแสวงหาเหยื่อได้กว้างขวางขยายวงมากยิ่งขึ้น

การล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนเกิดขึ้นได้ในทุกสถานที่ เช่น ภายในครอบครัว ในโรงเรียน ศูนย์การค้า สถานที่ท่องเที่ยว สถานบริการ แม้กระทั่งในที่สาธารณะ เหยื่อมีทั้งเพศชาย และเพศหญิง อาชญากรเป็นได้ทั้งคนใกล้ชิดไปถึงคนแปลกหน้า มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดอาจเกิดจากความผิดปกติทางจิต ค่านิยมทางสังคมและความเชื่อผิด ๆ รวมถึงช่วงโอกาสที่จะกระทำความผิด ที่เลวร้ายคือการล่วงละเมิดมาเพื่อการล่วงละเมิดทางเพศในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การแฝงตัวของอาชญากรมาในรูปแบบโจรร้ายในคราบนักบุญ เช่น เป็นครูสอนภาษา สอนดนตรี เป็นต้น

ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาวิจัยในเรื่องนี้เนื่องจากมีประสบการณ์ทำงานตำรวจที่เกี่ยวข้องกับนานาชาติในองค์การตำรวจสากล สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง พบว่านานาชาติให้ความสำคัญเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศอยู่ในลำดับต้นเช่นเดียวกับยาเสพติดและการก่อการร้ายเพื่อทราบสภาพปัญหา แนวทางในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิด มุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมาย และกลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติ โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้

พล.ต.ต.

(มณฑล เงิน วัฒนนะ)

นักศึกษาหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปม. รุ่นที่ 7

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีการดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	5
แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชน	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์	22
แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน	32
บทที่ 3 ผลการศึกษาจากผู้ปฏิบัติงาน	42
การรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติ	42
ข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepht Interview)	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 สถานการณ์เกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน	55
สถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทย	55
สถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศหญิงและเด็กในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	56
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	62
สรุป	62
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ประวัติย่อผู้วิจัย	70

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 แสดงสถานภาพของการค้ามนุษย์ในประเทศไทย	31

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2-1	แสดงปัจจัยสาเหตุการล่องละเมิดทางเพศตามทฤษฎีอาชญาวิทยา	18
2-2	แสดงเส้นทางการเดินทางของหญิงและเด็กภายในประเทศและข้ามชาติ	29

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากประสบการณ์ทำงานของผู้วิจัยในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมาย ครั้งหนึ่งในชีวิตราชการได้ทำงานร่วมกับผู้บังคับใช้กฎหมายนานาชาติ ในสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบัญชาการตำรวจสันติบาล กองการต่างประเทศในฐานะหัวหน้าตำรวจสากลประเทศไทย พบว่าประเทศพัฒนาแล้วให้ความสำคัญเด็กและเยาวชนอย่างมาก ต้องการให้เด็กและเยาวชนเป็นพลเมืองรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพของชาติ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนคือการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กและเยาวชน ผู้บังคับใช้กฎหมายและนักสังคมสงเคราะห์พยายามอย่างยิ่งปกป้องเด็กและเยาวชนจากอาชญากรที่ล่วงละเมิดทางเพศแก่เด็กและเยาวชน จึงเป็นเหตุจูงใจให้กระผมศึกษาเรื่องในอันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

การล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน หมายถึง การกระทำทางเพศโดยที่เด็กไม่เข้าใจ ไม่สามารถยินยอมพร้อมใจ เป็นการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศของผู้ใหญ่ ซึ่งมีระดับความรุนแรงต่างกัน มีทั้งการกระทำต่อเด็กโดยตรง ได้แก่ การลวนลามบริเวณอวัยวะเพศ การทำอนาจาร การเฝ้าโลมเด็ก (Fondling) การร่วมเพศกับเด็ก การข่มขืน โดยการสอดใส่อวัยวะเพศทางช่องคลอด ทวารหนัก และทางปาก เป็นต้นหรือเป็นการกระทำกิจกรรมทางเพศให้คนดู รวมทั้งเสนอให้เด็กค่าประเวณี ซึ่งเกิดขึ้นได้ทั้งกับเด็กหญิงและเด็กชาย

ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติ และนานาชาติ พบในสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก องค์การอนามัยโลกได้รายงานว่าการถูกทำร้ายและใช้ความรุนแรง เป็นภาระด้านค่าใช้จ่ายทางสุขภาพทั่วโลก ซึ่งพบว่ามีประชากรเสียชีวิตปีละ 79,000 ราย หรือประมาณร้อยละ 0.1 มีผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็กมากกว่า 800 ล้านคนทั่วโลก ในจำนวนนี้ถูกข่มขืนกระทำชำเรา กว่า 500 ล้านคน ในประเทศสหรัฐอเมริกา จากสถิติของ National Child Abuse and Neglect System (NCANS) ในปี 1996 พบการกระทำทารุณทางเพศในเด็กร้อยละ 12 และในปี 2007 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 23.9 ซึ่งช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือ 12-15 ปี สำหรับประเทศไทยจากสถิติของ กรมสุขภาพจิตคาดว่าเด็กที่อายุ 18 ปี และต่ำกว่า 18 ปี ถูกล่วงละเมิดทางเพศประมาณ 16,000-25,000 คน ส่วนข้อมูลของ

สำนักงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ในปี 2552 พบว่า มีเด็กที่ถูกกระทำรุนแรงจำนวน 71 คน เพิ่มจากปี 2551 ที่มีเพียง 16 คน โดยในจำนวน 71 รายนี้ เป็นกรณีถูกล่วงละเมิดทางเพศมากที่สุดถึง 37 คน โดยมีเด็ก 16 คนที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลในครอบครัว ซึ่งในจำนวนนี้เป็นบิดาแท้ 4 คน บิดาเลี้ยง 6 คน

จะเห็นได้ว่าสถิติของเด็กและเยาวชนที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศมีแนวโน้มสูงขึ้น และยังพบว่าเด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือน้อยมาก การล่วงละเมิดทางเพศในเด็กและเยาวชน ส่งผลกระทบต่อที่รุนแรงหลาย ๆ ด้าน ทั้งต่อตัวผู้ถูกรับทำครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ซึ่งผลกระทบต่อเด็กนั้น ทางด้านร่างกายพบว่าเด็กจะได้รับบาดเจ็บตามร่างกาย และอวัยวะสืบพันธุ์ เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีปัญหาเกี่ยวกับระบบทางเดินปัสสาวะมีเลือดออกจากช่องคลอด และเกิดการตั้งครรภ์ที่ถึงประสงค์ เป็นต้น รวมทั้งเกิดการเจ็บป่วยทางกายจากการที่มีพยาธิสภาพทางจิต ส่วนผลกระทบต่อทางด้านจิตใจและอารมณ์ พบว่าเด็กจะมีปฏิกิริยาทางจิตใจต่อประสบการณ์การถูกล่วงละเมิดทางเพศแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางจิตใจ และครอบครัว ในระยะแรกเด็กอาจมี

อาการเห็นภาพของการถูกล่วงละเมิดทางเพศซ้ำ ๆ มีอาการวิตกกังวล ตื่นกลัวมาก ผิดปกติ นอนไม่หลับ ฝันร้าย เด็กวัยรุ่นอาจมีพฤติกรรมแสดงออกไม่เหมาะสม ได้แก่ มีพฤติกรรมก้าวร้าว แยกตัว มีความวิตกกังวล ซึมเศร้า สิ้นหวัง และมีความคิดฆ่าตัวตาย หรือทำร้ายตนเอง อาการทางจิตเวชที่เกิดขึ้นภายหลังการถูกล่วงละเมิดทางเพศนั้นมีหลากหลาย ได้แก่ posttraumatic stress disorder (PTSD) attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD) anxiety hyperarousal symptoms และ depressive symptoms เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะมีอาการ depression disruptive และ acting-out behaviors และมีการใช้สารเสพติด มีพฤติกรรมทางเพศผิดปกติ แยกตัวจากสังคม มีความกลัว และวิตกกังวลสูง ซึ่งเป็นความกลัวต่อสถานการณ์ที่ฝังใจในอดีต และส่งผลให้มีพฤติกรรมติดสารเสพติด และเนื่องจากวัยนี้มีการพัฒนาอัตมโนทัศน์แห่งตน รวมทั้งเด็กจะมีความรู้สึกถูกรุขรภัยหลังจากคนที่เคยไว้วางใจ ทำให้เด็กจะรู้สึกไม่ไว้วางใจใครอีก เนื่องจากผู้กระทำส่วนใหญ่มักจะเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็ก สำหรับผลกระทบต่อด้านครอบครัวนั้น พบว่า ครอบครัวจะรู้สึกวิตกกังวล โกรธ เศร้า และสิ้นหวัง บางครอบครัวอาจรู้สึกอับอายจนอาจต้องย้ายถิ่นฐานจากภูมิลำเนาเดิม และต้องประกอบอาชีพใหม่ ส่วนผลกระทบต่อด้านสังคมและประเทศชาติ พบว่าการที่เด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศมีผลให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การรักษาพยาบาลการให้ความช่วยเหลือ ในการดำรงชีวิตของเด็ก การจัดหาที่พัก การฝึกอาชีพให้เด็ก การดำเนินการด้านคดีความ ฯลฯ และที่สำคัญ คือ เป็นการบั่นทอนศักยภาพของทรัพยากรบุคคลในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและสถานการณ์ความรุนแรงของเด็กและเยาวชนที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษานโยบายและความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน
3. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคด้านความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดในคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน
4. เพื่อศึกษาและพัฒนา รูปแบบ รวมทั้งแนวทางการสร้างระบบความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้จะทบทวนวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วยทฤษฎี แนวความคิด การปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามความผิดในคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดทางด้านอาชญาวิทยาเกี่ยวกับในคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน
2. กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในการดำเนินคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน
3. คู่มือ นิพนธ์ วิทยานิพนธ์ เอกสารวิจัยที่เกี่ยวกับคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน
4. แนวความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งเน้นการศึกษาสภาพปัญหาและสถานการณ์ความรุนแรงของเด็กและเยาวชนที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศในประเทศไทย นโยบายและความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคของความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)
2. ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดในคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนและนักวิชาการด้านอาชญาวิทยาเฉพาะในประเทศไทย

3. ขอบเขตด้านสถานที่ ศึกษาเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการล่องละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (บก.ปคม.) และศูนย์ปฏิบัติการด้านการค้ามนุษย์ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามคดีล่องละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนตามแนวคิดในเชิงทฤษฎี สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ปฏิบัติงานทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ นักสังคมสงเคราะห์ในกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นักวิชาการในสาขาอาชญาวิทยา เปรียบเทียบข้อมูลกับบางประเทศตามรายงานขององค์การระหว่างประเทศเพื่อให้ได้แนวทางในการป้องกันและปราบปรามรวมทั้งข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และพัฒนาแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศที่จำเป็น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบและแนวทางของความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนของประเทศไทย
2. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามการละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนของประเทศไทย
3. เพื่อนำข้อมูลไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำมาปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติให้เหมาะสมสอดคล้องและตอบสนองต่อความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการล่องละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนร่วมกันในประเทศไทย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษา เรื่อง “รูปแบบและแนวทางการสร้างระบบการป้องกัน และปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน”นี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษากฎหมาย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชน

1. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child)
2. บทบัญญัติทางกฎหมายที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็ก
3. บทบัญญัติทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

2. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

1. ความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศ
2. ประเภทของการล่วงละเมิดทางเพศ
3. สาเหตุการล่วงละเมิดทางเพศ
4. ผลกระทบจากพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศ

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

1. ความหมายของการค้ามนุษย์
2. รูปแบบการค้ามนุษย์ที่พบในประเทศไทย
3. สาเหตุที่ทำให้เกิดกระบวนการค้ามนุษย์
4. สถานการณ์การค้ามนุษย์โดยเฉพาะหญิงและเด็ก

4. แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและ

เยาวชน

1. แนวทางการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน
2. ความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชน

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child)

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเริ่มต้นมาจากการคำนึงถึงหลักสำคัญ 5 ประการ คือ สิทธิพลเมือง การเมืองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สำหรับเรื่องสวัสดิภาพและการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิเด็กที่กำหนดไว้ใน

ปฏิญญาเจนีวา ในปี พ.ศ.2466 (ค.ศ.1923) โดย “สหภาพกองทุนช่วยเหลือเด็กระหว่างประเทศ” เป็นความพยายามครั้งแรกที่จะรวบรวมเงื่อนไขต่างๆ เกี่ยวกับสิทธิเด็กไว้ภายใต้เอกสารฉบับเดียวกัน และต่อมาได้รับการทบทวนและเพิ่มเติมในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เมื่อปี พ.ศ.2491 (ค.ศ.1948) ซึ่งได้กลายมาเป็นพื้นฐานของข้อความทั้งสิบข้อในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2502 (ค.ศ.1959)

ความจำเป็นต้องมีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นส่วนสำคัญของสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นสิทธิที่กำหนดไว้ภายใต้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พ.ศ.2491และกติกาสากลต่างๆ รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ที่มีผลบังคับทางกฎหมาย เพื่อก่อให้เกิดการเสริมสร้างและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง ดังนั้น การพิทักษ์สิทธิเด็กก็ควรจะต้องอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายที่แน่นอนเป็นที่ยอมรับโดยทัดเทียมกันด้วยภูมิหลังดังกล่าวนี้อเอง ประเทศโปแลนด์จึงได้เสนอให้มีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กขึ้นก่อนปีเด็กสากล (พ.ศ.2522) ซึ่งความคิดริเริ่มนี้เป็นโอกาสและแรงผลักดันให้มีการตั้งค่านิยามที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสำหรับเด็กตลอดจนนำเอาข้อมูลที่มีอยู่แล้วมาปรับรวมเข้าด้วยกัน และลดช่องโหว่ที่มีอยู่ในข้อความต่างๆแล้วมีการประเมินผลโดยละเอียดเพื่อนำไปบรรจุไว้ในเอกสารระหว่างประเทศเพียงฉบับเดียวที่จะมีผลบังคับใช้ทางกฎหมายได้

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กจัดทำขึ้น โดยองค์การสหประชาชาติหลังจากที่ประเทศโปแลนด์นำเสนอร่างอนุสัญญาเมื่อปี 2521 โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้พิจารณาทบทวนอย่างละเอียด และได้ตั้งคณะกรรมการร่างอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกของคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน 43 ประเทศ ผู้แทนจากประเทศอื่นๆ ที่เป็นภาคีองค์การสหประชาชาติอาจเข้าร่วมประชุมด้วยในฐานะ “ผู้สังเกตการณ์” และอาจมีส่วนร่วมในการอภิปรายได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้แล้วองค์การระหว่างประเทศและองค์กรเอกชนซึ่งมีการติดต่อปรึกษางานกับคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ ก็อาจจะส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมได้ด้วย ทั้งนี้ ผู้แทนจากองค์กรเอกชนได้รับความยินยอมให้เข้าร่วมด้วยอย่างเต็มที่ในการหารือเรื่องอนุสัญญานี้

อนึ่ง การประชุมต่างๆ ของคณะทำงานเปิดให้สาธารณชนได้รับรู้ด้วยอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ได้ผ่านการพิจารณาของคณะทำงานขององค์การสหประชาชาติ และได้รับการรับรองจากประเทศต่างๆ ในการประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติในเดือนพฤศจิกายน 2532 สาเหตุสำคัญของการเลือกเอาปี 2532 เพราะเป็น โอกาสครบรอบปีที่ 10 ของปีเด็กสากล และครบรอบปีที่ 10 ของการเริ่มกระบวนการร่างอนุสัญญา นอกจากนี้ยังเป็น โอกาสครบรอบปีที่ 30 ของการประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กอีกด้วย

สาระสำคัญของอนุสัญญา

อนุสัญญานี้มี 54 ข้อ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือส่วนที่ 1 หลักการและเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิต่างๆ ที่เด็กพึงได้รับ ส่วนที่ 2 เป็นข้อที่กำหนดเป็นหลักเกณฑ์และแบบพิธีซึ่งประเทศที่ให้สัตยาบันแก่อนุสัญญาต้องปฏิบัติตาม ส่วนที่ 3 เป็นข้อเกี่ยวข้องกับกลไกของอนุสัญญาซึ่งกำหนดวิธีการสอดส่องดูแลการปฏิบัติตามอนุสัญญาและกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการบังคับใช้

สำหรับเนื้อหาในส่วนที่ 1 ซึ่งว่าด้วยหลักการและเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิเด็กที่พึงได้รับอาจแบ่งได้เป็น 6 หลักการ คือ

1. หลักการทั่วไป เป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพทั่วไปในแง่ทั้งส่วนบุคคลการแสดงความเห็นศาสนา วัฒนธรรม ความเสมอภาคภายใต้กฎหมายเดียวกัน การศึกษาและอื่นๆ นอกจากนี้เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองดูแลเด็กโดยทั่วไปโดยกำหนดไว้ในรูปหลักพึงปฏิบัติของรัฐภาคี

2. หลักการคุ้มครองร่างกายชีวิต เสรีภาพ และสวัสดิภาพของเด็กมุ่งคุ้มครองมิให้เด็กถูกละเมิดสิทธิเหนือร่างกาย ชีวิต และเสรีภาพ ไม่ว่าจะทำร้าย ฆ่าล่วงเกินทางเพศ ขูดรีดหากำไรทางเพศหรือค่ากำไรทางเศรษฐกิจ หรือนำเด็กไปเป็นวัตถุซื้อขายหรือปฏิบัติต่อเด็กที่ไม่เหมาะสมจนเป็นผลเสียต่อสวัสดิภาพของเด็ก รวมทั้งคุ้มครองให้มีการเยียวยา ฟ้นฟู เด็กที่ถูกกระทำละเมิดดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพปกติได้

3. หลักการให้สวัสดิการสังคมแก่เด็ก มุ่งคุ้มครองให้เด็กได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการของเด็กให้ได้รับการดูแลด้านสุขภาพอนามัยได้รับการประกันสังคม ได้รับการศึกษาทั้งในแง่การเล่าเรียนและ โอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียนเพื่อพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์อันดี มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ได้รับการพักผ่อนหย่อนใจและส่งเสริมชีวิตด้านศิลปวัฒนธรรม

4. หลักการคุ้มครองสิทธิทางแพ่ง มุ่งคุ้มครองให้เด็กได้รับสิทธิในฐานะพลเมืองของรัฐที่มีชื่อมีสัญชาติ สามารถติดต่อกับครอบครัว มีภูมิลำเนาหรืออยู่อาศัยร่วมกับบิดามารดาได้รับอุปการะเลี้ยงดูจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยมีรัฐช่วยสนับสนุนและให้หลักประกัน

5. หลักการคุ้มครองเด็กที่มีปัญหาความประพฤติหรือกระทำความผิดทางอาญามุ่งคุ้มครองให้เด็กที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญา ได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ โดยให้ได้รับผลกระทบจากการต้องถูกดำเนินคดีและควบคุมตัวน้อยที่สุดสำหรับเด็กที่มีปัญหาความประพฤติหรือกระทำความผิดทางอาญา คุ้มครองให้ได้รับโอกาสแก้ไขเสียยาให้สามารถเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคม โดยมีสมมติฐานว่าเด็กกระทำการใดๆ เพราะขาดวุฒิภาวะ ทำให้สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลผลักดันต่อความประพฤติของเด็ก นอกจากนี้ยังมีหลักประกันมิให้เด็กต้องรับโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต

6. หลักการคุ้มครองเด็กผู้ด้อยโอกาส มุ่งคุ้มครองให้เด็กด้อยโอกาส เด็กไร้ผู้อุปการะเด็กผู้ตกอยู่ในเกตภัย และเด็กพิการ ได้รับการดูแลและอุปการะเลี้ยงดูให้เท่าเทียมกับเด็กทั่วไป

บทบัญญัติทางกฎหมายที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็ก

สิทธิเด็กเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชนแต่เด็กเป็นกลุ่มคนที่ต้องการการปกป้องคุ้มครองมากกว่าคนทั่วไปเนื่องจากความสามารถของสภาวะทางร่างกายและสติปัญญาของเด็กเองที่ไม่เท่าเทียมกับผู้ใหญ่จึงต้องได้รับการคุ้มครองเป็นกรณีพิเศษเพื่อให้พัฒนาการและเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคม

ประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อประเทศไทยภาคีสมาชิกเพราะเป็นการกำหนดมาตรฐานในการคุ้มครองเด็กขั้นต่ำที่ประเทศเหล่านั้นจะต้องยกมาตรฐานของตนเองขึ้นให้เท่ากับที่กำหนดในอนุสัญญาฯ หรือสูงกว่าการคุ้มครองเด็กอย่างน้อยตามมาตรฐานขั้นต่ำของอนุสัญญาเป็นการรับประกันว่าเด็กทุกคนที่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐนั้นจะได้อัตราการอยู่รอดที่สูง ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจในระดับที่เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสามารถและมีสุขภาพกายแข็งแรงและมีสุขภาพจิตดีเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและทำประโยชน์ให้ต่อประเทศชาติทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศนั้นๆ หากเด็กไม่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรฐานที่ดีของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เด็กจะเติบโตขึ้นมาอย่างไรคุณภาพแทนที่จะเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคม อาจมีจำนวนหนึ่งที่ถูกกระทำจนต้องกลับมาเป็นภาระของประเทศประเทศไทยจึงได้ตรากฎหมายอันจะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดได้เน้นในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของบุคคลรวมทั้งสิทธิเด็กด้วยและได้บัญญัติหลักการสำคัญๆ หลายประการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการแสดงเจตนารมณ์ว่าประเทศไทยมีเจตจำนงที่จะคุ้มครองสิทธิเด็กและเป็นการกำหนดว่ากฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเด็กจะต้องคุ้มครองสิทธิเด็กตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดคุ้มครองสิทธิเด็กไว้ในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิเด็ก ดังนี้

หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

ส่วนที่ 2 ความเสมอภาค

มาตรา 30 “บุคคลย่อมเสมอภาคในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคมความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

ส่วนที่ 3 สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล

มาตรา 32 “บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ แต่การลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้ ...”

ส่วนที่ 4 สิทธิในกระบวนการยุติธรรม

มาตรา 40 “บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้

... (6) เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ ย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม และย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติ ที่เหมาะสมในคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ ... ”

ส่วนที่ 8 สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา

มาตรา 49 “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐ จะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชนการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ”

ส่วนที่ 9 สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ

มาตรา 52 “เด็กและเยาวชน มีสิทธิในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้วร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็ก และเยาวชนเป็นสำคัญ

เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐให้ปราศจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม ทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว

การแทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่งสถานะของครอบครัวหรือประโยชน์สูงสุดของบุคคลนั้น

เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมที่เหมาะสมจากรัฐ”

หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม

มาตรา 80 “รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

(1) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบัน ครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือ ทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ ...”

ส่วนที่ 7 แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ

มาตรา 84 “รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

... (7) ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ ค้ำครองแรงงานเด็กและสตรี จัดระบบแรงงานสัมพันธ์และระบบไตรภาคีที่ผู้ทำงานมีสิทธิเลือกผู้แทนของตน จัดระบบประกันสังคม รวมทั้งค้ำครองให้ผู้ทำงานที่มีคุณค่าอย่างเดียวกันได้รับค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการที่เป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ ...”

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมและสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิเด็ก ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ.2547 โดยนำแนวคิดและหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กมาเป็นแนวคิดหลักในการจัดทำกฎหมาย และกำหนดให้ 4 กระทรวงหลักรับผิดชอบการดำเนินงาน คือกระทรวงมหาดไทยกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงยุติธรรม และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 เป็นกฎหมายด้านการบริหารที่เอื้อประโยชน์ (facilitative) ต่อการป้องกัน (preventive) และคุ้มครองเด็ก (protective) โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อกำหนดขั้นตอนและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกทารุณกรรม ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยมีกลไกในการดำเนินงานหลัก คือ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และกองทุนคุ้มครองเด็กโดยกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และกำหนดการปฏิบัติต่อเด็กทั่วไป การสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพและการส่งเสริมความประพฤติ เพื่อป้องกันมิให้เด็กต้องมีปัญหาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550 เป็นกฎหมายที่กำหนดแนวทางและวิธีการในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์เด็กและเยาวชนอำเภอ และสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งให้องค์กรเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน มีผลบังคับใช้วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2551 และกำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงาน

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 เป็นกฎหมายที่เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว โดยใช้มาตรการทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับกับการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว รวมถึงเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับการคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงในครอบครัว และการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ.2550 และกำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงาน

บทบัญญัติทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

ประเทศไทยได้มีการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนมาโดยตลอดนับตั้งแต่การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กตามมาตรฐานของรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งประกอบด้วย นักกฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กจากสาขาอาชีพต่างๆ รวมทั้งผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อทำหน้าที่ในการทบทวนและร่างกฎหมายเกี่ยวกับเด็กเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ส่งผลให้ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีกฎหมาย กฎและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับพิชิตารเลื่อกรับฯ ดังนี้

ประมวลกฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติบทลงโทษเกี่ยวกับการห้ามค้าเด็ก ค่าประเวณี เด็กการกระทำความผิดต่อเพศกับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชาย กฎเกณฑ์เกี่ยวกับอายุของเด็กที่ได้รับผลจากการกระทำความผิดไว้อย่างชัดเจน โดยมีการแบ่งลักษณะการกระทำความผิด

หรือมูลฐานความผิด เกณฑ์ของความรับผิดชอบและโทษทางอาญาที่ได้กระทำต่อเด็กในแต่ละช่วงอายุ โดยการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กมีการแบ่งช่วงอายุไว้ 3 ช่วง ได้แก่

1. การกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กที่มีอายุไม่เกิน 13 ปี
2. การกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 13 ปี แต่ไม่เกิน 15 ปี
3. การกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 15 – 18 ปี

ซึ่งโทษทางอาญาของผู้ที่กระทำความผิดต่อเด็กที่มีอายุไม่เกิน 13 ปี จะมีโทษหนักที่สุดและลดหลั่นกันลงมาตามช่วงของอายุเด็ก

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539เป็นกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีไว้โดยเฉพาะ ซึ่งรวมถึงการห้ามค้าเด็กและค้าประเวณีเด็ก โดยได้บัญญัติถึงการห้ามบุคคลกระทำการในลักษณะค้าประเวณีตนเอง การห้ามบุคคลใดๆ กระทำการในลักษณะโฆษณาหรือชักชวนให้มีการค้าประเวณีของตนเองหรือของผู้อื่น การห้ามบุคคลใดกระทำการเป็นธุระจัดหา ล่อลวง บังคับ ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย หรือชักพาบุคคลใดเพื่อการค้าประเวณี การห้ามบุคคลใดๆ ประกอบกิจการดำเนินการในลักษณะของการค้าประเวณี โดยมีการกำหนดบทลงโทษทางอาญาตามอายุของเด็กไว้ 2 ช่วงอายุ คือช่วงอายุไม่เกิน 15 ปี และช่วงอายุระหว่าง 15 – 18 ปี ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังได้บัญญัติสำหรับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กที่มีส่วนรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ ให้มีความผิดและต้องรับโทษทางอาญาด้วย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ได้มีการบัญญัติฐานความผิดเกี่ยวกับความผิดทางเพศตามประมวลกฎหมายอาญา (เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไป เพื่อการอนาจารหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น และความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี (เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไป เพื่อให้บุคคลนั้น กระทำการค้าประเวณีและความผิดที่เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี) เป็นความผิดตามกฎหมายที่ต้องรับโทษทางอาญา ไม่ว่าจะได้กระทำ ในหรือนอกราชอาณาจักรตลอดจนบัญญัติให้การกระทำเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวให้มีความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายนี้ด้วย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 เป็นกฎหมายที่ปรับปรุงมาจากพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 ซึ่งยังมีได้กำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลที่มีได้จำกัดแต่เฉพาะหญิงและเด็กและกระทำด้วยวิธีการที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การนำบุคคลเข้ามาค้าประเวณีในหรือส่งไปค้าในราชอาณาจักรบังคับใช้แรงงานบริการ หรือขอตาน บังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบประการอื่น ซึ่งในปัจจุบันได้กระทำในลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมากขึ้น และจัดตั้งกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งปรับปรุงการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เสียหาย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

ความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศ

องค์การสหประชาชาติ (อ้างถึงในนทีรันตัน วิโรจน์ฤทธิ, 2547: 37) ได้อธิบายเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศว่า หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้ถูกกระทำหรือผู้ตกเป็นเหยื่อถือว่าเป็นสิ่งที่ “ไม่พึงปรารถนา” (Unwelcome) และ “ไม่ต้องการ” (Unwanted) โดยการล่วงละเมิดดังกล่าวอาจจะเป็นในรูปแบบของการแสดงออกทางวาจา กิริยา ท่าทางการจับต้องร่างกาย และสิ่งแวดล้อม

Hega และ Enriquez (2000: 1 – 2 อ้างถึงใน รณณ วิริยะประกอบ, 2554: 13-14) ได้นิยามการล่วงละเมิดทางเพศว่าเป็นสิ่งที่ไม่ต้องการ เป็นที่น่ารังเกียจ หรือเป็นเหตุให้ผู้ถูกล่วงละเมิดรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจซึ่งปรากฏการณ์ทางพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศ มีดังนี้

1. การล่วงละเมิดทางด้านเพศ (Sexual Harassment) โดยทั่วไปหมายถึง คำพูดหรือพฤติกรรมที่สับประมาท การดูถูกที่เกี่ยวกับทัศนคติทางเพศ เช่น การวิจารณ์ทางเรื่องเพศ เล่าเรื่องตลกลามก การพูดเสียดสี การล้อเลียนกิริยาท่าทางของบุคคลอื่นในทางเพศ หรือการนำเสนองภาพโป๊เปลือย ภาพลามกต่อที่สาธารณะ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย

2. การล่อลวง ชักชวนทางพฤติกรรม (Seductive Behavior) เป็นสิ่งที่ไม่ต้องการ ไม่เหมาะสมทางร่างกายและคำพูด ซึ่งรวมถึงการแต่งตัวและสัมผัสที่ไม่จำเป็น เช่น ลูกหลง หยิกแก้มหยอก รวมถึงการระรานสัมผัสร่างกายผู้อื่นอย่างไม่ลดละ

3. การติดสินบนเพื่อการมีเพศสัมพันธ์ (Sexual Bribery) การชักชวน หรือการซื้อเชิญเพื่อให้มีเพศสัมพันธ์โดยแลกกับการให้รางวัลหรือติดสินบน

4. การข่มขู่ในทางเพศ (Sexual Coercion) เป็นการบังคับ ข่มขู่ให้มีเพศสัมพันธ์ โดยใช้เรื่องหน้าที่การงานมาเป็นเหตุ

5. การข่มขืน (Sexual Assault) การคุกคามข่มขืนเพื่อมีเพศสัมพันธ์

Mulryan, Cathers และ Fargin (2004 อ้างถึงใน นิคาร์ตัน ชูวิเชียร, 2550: 10) ให้ความหมาย “การล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน” ไว้ว่า เป็นการที่ผู้ใหญ่ใช้เด็กเพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศ อาจจะแต่ต้องหรือไม่แต่ต้องร่างกาย การล่วงละเมิดทางเพศในเด็กประกอบด้วย การกระทำทางเพศหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งการพุดจาฉนวนลามทางเพศกับเด็ก การใช้เด็กในการถ่ายทำภาพยนตร์อนาจาร หรือให้เด็กดูการกระทำอนาจารหรือรูปภาพอนาจาร การกระทำทางร่างกาย ได้แก่ การทำอรัลเช็กซ์ การกระทำกับอวัยวะส่วนอื่น การมีเพศสัมพันธ์กับเด็กหรือการกระทำทางเพศในรูปแบบอื่นๆ

ประเภทของการล่วงละเมิดทางเพศ

พงศธร วัฒนศิริสุข (2548: 321) ได้จำแนกประเภทของการล่วงละเมิดทางเพศออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การล่วงละเมิดทางเพศทางคำพูด ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย สอในทางลามก การเล่าเรื่องตลกลามก เรื่องสองแง่สองงาม การตามจับตามตื้อ เกี่ยวพาราตี ทั้งๆ ที่รู้ว่าอีกฝ่ายไม่ชอบ การพุดจาแทะ โลม การใช้คำพุดเพื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ เป็นต้น

2. การล่วงละเมิดทางเพศทางการกระทำที่ไม่ถูกเนื้อต้องตัว ได้แก่ การจ้องมองของสงวน การโฉบภาพโป้หรือภาพที่สอไปในทางเพศ การแอบดูตามห้องน้ำ (ถ้ามอง) การแอบถ่ายภาพ (ตามห้องลงเสื้อผ้า ห้องน้ำ) การโฉบอวัยวะเพศ การเผยแพร่ภาพถ่ายทางอินเทอร์เน็ต ลือลามก คลิปวิดีโอโป้ เป็นต้น

3. การล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นการกระทำชัดเจน ได้แก่ การแต่ดองเนื้อตัวที่ไม่พึงประสงค์การกระทำอนาจาร (การกระทำต่อเนื้อตัว หรือ ตอร่างกายของบุคคลอื่น เช่น กอด จับ ลูบคลำร่างกายซึ่งเป็นการแสดงความใคร่ทางเพศ) การขอมมีเพศสัมพันธ์ การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การขมขืน เป็นต้น

ส่วนอรพิน สพโชคชัย (2541) กล่าวว่า การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก อาจรวมถึง

1. การสอดหรือใส่เข้าไปในช่องคลอด ทวารหนัก หรือปากด้วยอวัยวะเพศ วัตถุ หรือเครื่องมือหรือเครื่องใช้ไฟฟ้า

2. การใช้ปาก โดยใช้ปากกับช่องคลอดหรือทวารหนัก หรือปากต่อปาก การใช้ลิ้นหรือปากกับอวัยวะเพศหญิงหรืออวัยวะเพศชาย

3. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะด้วยความร่วมมือด้วยกันทั้งสองฝ่าย หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกบังคับ
4. การสัมผัสทางร่างกาย ได้แก่ หนี้ออด กั้น บริเวณอวัยวะเพศ ขาอ่อน บริเวณทวารหนัก
5. การใช้เด็กในเรื่องเพศ โสเภณีเด็ก เพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้ใหญ่ เพื่อเงินหรือคำกำไร
6. การถ่ายภาพอนาจารเด็ก โดยใช้เด็กหรือแสดงภาพเด็กในลักษณะทางกามารมณ์ เพื่อให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้ใหญ่
7. การจูบระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก โดยเป็นการแสดงออกทางกามารมณ์
8. การอวดของลับ การเปลือยกายอย่างจงใจและไม่สมควร โดยเปลือยบริเวณอวัยวะเพศ หนี้ออด หรือก้น
9. การถ่มอง เช่น แอบดูเด็กแต่งตัวหรืออาบน้ำ เป็นต้น

วูดเดน (Wooden, 1942 อ้างถึงใน รมณ วิริยะประกอบ, 2554: 18 - 19) ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศที่กระทำต่อเด็ก โดยการสัมภาษณ์ผู้กระทำผิดทางเพศกับเด็กหลายร้อยคน พบว่า ผู้กระทำผิดใช้วิธีการต่างๆ ดังนี้

1. ลอกลงโดยอาศัยความรักหรือความใกล้ชิด ซึ่งผู้กระทำมักจะเป็นคนที่เด็กรู้จักมักคุ้น หรือคนที่เด็กเคารพรักใคร่ เช่น คนในครอบครัว ญาติ ครู คนดูแลเด็ก แพทย์ หรือแม่แตพระ
2. ลอกลงของกำนัลหรือสินบน เด็กอาจได้รับขอเสนอนในรูปแบบของขนม ของเล่น หรือไม้กระดานในรูปแบบต่าง ๆ
3. หลอกให้เล่นสนุก การเล่นแบบเด็กๆ จะนำไปสู่การถูกเนื้อต้องตัวอย่างมีเล่ห์เหลี่ยม การเล่นในลักษณะที่วันนี้อาจจะปนการเล่นจี้จี้ กอดปล้ำ ซอนหรือขยี้ หรือซอหน้าในที่ลับกำบัง
4. หลอกด้วยการกุข่าวร้าย การลอกลงในลักษณะของการสร้างสถานการณ์แบบนี้เป็นการพลอตเรื่องขึ้นมาเพื่อลดแรงต้าน ขณะเดียวกันก็สร้างความสับสนและความวิตกกังวลให้เด็กไปด้วยพร้อมกัน
5. หลอกลงวาทนเองเป็นเจ้าหน้าที่ เป็นการอาศัยประโยชน์จากการที่เด็กๆ มักจะเกรงเจ้าหน้าที่คนรายพวกนี้จะแสดงตัวคล้ายตำรวจบาง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบาง เป็นต้น
6. เอาความอยากมีชื่อเสียงหรือความอยากเด่นของเด็กมาล่อ เด็กอาจจะได้รับสัญญาว่าจะให้เป็นนางแบบ หรือสนับสนุนให้เขาประกวดนางงาม แต่มีขอแม่ว่าจะต้องเขารับการทดสอบเป็นการสวนตัวเสียก่อนและมักจะได้รับการกำชับว่าจะต้องปกปิดเรื่องไว้เป็นความลับจากบิดามารดา

7. ลอดวงานดี ๆ การเสนองานดี ๆ รายได้งาม เป็นกลอุบายสำคัญในการดึงดูดใจเด็กวัยรุ่น โดยการสัมภาษณ์ก่อนรับทำงาน จะนัดในสถานที่ที่ไม่เปิดเผย การประกาศรับสมัครงานก็จะทำแบบไม่ชัดเจน คือ ไม่มีการระบุตำแหน่ง หรือรายละเอียดของผู้อจ้างงานให้ชัดเจน บอกเพียงดูไปรษณีย์ หรือหมายเลขโทรศัพท์ให้ติดต่อเท่านั้น

8. ปลุกเร้าด้วยสื่อ เป็นการล่อลวงเด็กโดยการโฆษณาชวนเชื่อ เช่น สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ความใคร่ของเด็กจนมีอาจควบคุมอารมณ์ของตนได้ในที่สุด

9. แสร้งขอความช่วยเหลือกับเด็ก การแกล้งโง่เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ผู้กระทำผิดชอบใช้กับเด็กอาจจะทำให้เขาไปถามเด็ก ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ เช่น อาจจะไปถามสถานที่ซึ่งใครๆ ก็รู้จักดีว่าไปทางไหน หรืออาจขอให้เด็กช่วยเหลือของไปส่งที่บ้าน หรือรถยนต์ เป็นต้น

10. ลางสมองด้วยเรื่องลับหรือเปลี่ยนความเชื่อ การล่อลวงในลักษณะนี้จะแฝงมาในรูปของเวทมนตร์หรือเรื่องลับ การใช้พิธีกรรมเป็นการปฏิบัติทางจิตวิทยาที่ทำให้เด็กเชื่อถือคล้อยตามและลดแรงต้านเป็นการลางสมองได้ง่ายที่สุดเมื่อเด็กเกิดหลงใหลแล้วจะนำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างถาวรตลอดไป

สาเหตุของการล่วงละเมิดทางเพศ

ทฤษฎีอาชญาวิทยา (วิกาภรณ์ คงเจริญ, 2533: หน้า 13-16) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรม ประกอบด้วย 3 ประการ และ 1 องค์ประกอบ คือ

1. ปัจจัยทางด้านกายภาพ (Physical Factors) หมายถึง สาเหตุของอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวของมนุษย์ ซึ่งรวมทั้งด้านสุขวิทยาที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและความเป็นอยู่ของมนุษย์ ตัวอย่างของปัจจัยทางด้านกายภาพที่นำสู่การประกอบอาชญากรรมหรือการล่วงละเมิดทางเพศ ได้แก่ สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย ภูมิอากาศ ยาเสพติด เป็นต้น

2. ปัจจัยทางด้านสังคม (Social Factors) สิ่งแวดล้อมทางสังคมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมไม่น้อยกว่าสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ปัจจัยทางสังคม เช่น สภาพครอบครัว สังคมที่อยู่อาศัยอย่างหนาแน่น แออัด ความไม่เท่าเทียมกันในสังคม สื่อมวลชน กลุ่มเพื่อน เป็นต้น

ด้านครอบครัว สภาพครอบครัวที่สมาชิกเป็นคนที่ไม่มีศีลธรรม ขาดพ่อแม่ ไม่มีคนควบคุมดูแลความประพฤติ ขาดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน

ด้านกลุ่มเพื่อน เพื่อนมีความสัมพันธ์ต่อการส่งเสริมให้เกิดการกระทำความผิด มีการถ่ายทอดเทคนิคการกระทำความผิด คอยช่วยเหลือส่งเสริมให้กระทำความผิด ส่งเสริมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความตื่นแค้นและได้ประโยชน์ร่วมกัน

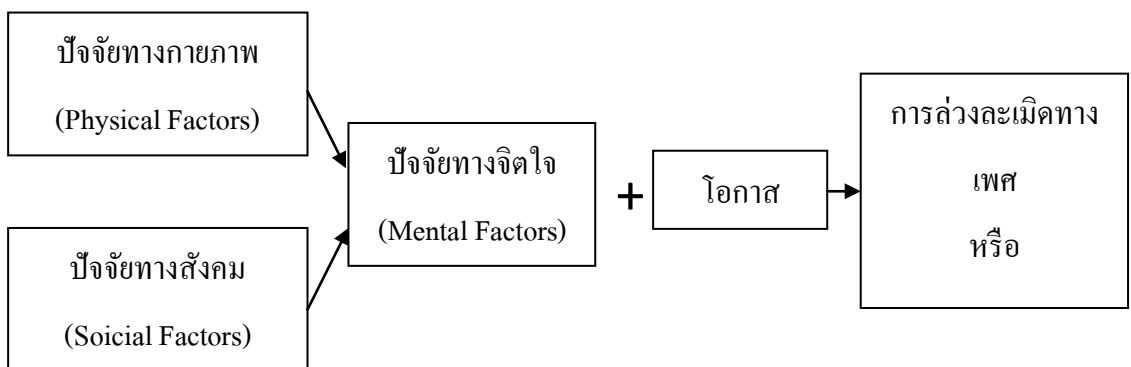
ความไม่เท่าเทียมกันของสังคมระหว่างชายและหญิง ผู้ชายมักเป็นฝ่ายเอาเปรียบและกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อฝ่ายหญิงซึ่งตกเป็นเหยื่อ

ด้านสื่อมวลชน ความไม่รับผิดชอบในการเสนอขอมูลข่าวสาร เช่น รูปภาพข้อความไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดอันตรายในการมองสิ่งต่างๆ ค่านิยมผิดๆ และสื่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมไม่ควรให้แกสาธารณชน

3. ปัจจัยทางจิต (Mental Factors) เนื่องจากพฤติกรรมของมนุษย์หรือการปฏิบัติต่อมนุษย์ด้วยกันของบุคคลแต่ละคน จะสามารถเข้าใจได้ด้วยการทราบประวัติความเป็นมา การเจริญเติบโต และการเลี้ยงดูตั้งแต่อดีต เนื่องจากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมที่มนุษย์ได้รับ จะสร้างใหม่มีลักษณะนิสัยและความประพฤติของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงแตกต่างกันไป นักจิตวิทยาส่วนใหญ่พิจารณาพฤติกรรมทางอาชญากรรมว่ามีสาเหตุจากความผิดปกติทางจิตใจหรือความไม่สมบูรณ์ของทางบุคลิกภาพ

4. องค์ประกอบด้านโอกาสในการกระทำผิด นอกจากสาเหตุของอาชญากรรมที่เกิดจากปัจจัยทางกายภาพ ทางสังคม และทางจิตที่เกี่ยวข้องกันอยู่แล้ว องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ช่วงโอกาสในการกระทำผิด โดยเฉพาะเมื่อมีโอกาสที่การกระทำผิดจะรอดพ้นจากการถูกจับกุม ก็จะมีผู้ขาดความยับยั้งชั่งใจก่ออาชญากรรมขึ้น แต่หากสามารถตัดช่องโอกาสนั้นได้ ปัญหาอาชญากรรมก็จะลดน้อยลง การป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมก็โดยการตัดช่วงดังกล่าวนี้เอง

แผนภาพที่ ๒-๑ แสดงปัจจัยสาเหตุการล่วงละเมิดทางเพศตามทฤษฎีอาชญาวิทยา

ส่วน Hega และ Enriquez (2000 อ้างถึงใน รณณ วิริยะประกอบ, 2554: 14) อธิบายถึงทฤษฎีเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศว่าเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ทฤษฎีและตัวอย่างส่วนมากได้อธิบายถึงการล่วงละเมิดทางเพศว่าเป็นการทำให้ได้มาซึ่งความรู้สึกทางเพศหรือมีการใช้อำนาจในทางที่ผิด

แบบอย่างของการล่วงละเมิดทางเพศ มี 3 ประการ

1. แบบอย่างทางธรรมชาติหรือทางชีวภาพ (Natural Biological Model) โดยถือว่าการล่วงละเมิดทางเพศเป็นแรงดึงดูดทางธรรมชาติระหว่างมนุษย์ และสันนิษฐานว่าผู้ชายมีแรงขับทางเพศที่รุนแรง ซึ่งจงใจให้แสดงความก้าวร้าวต่อผู้หญิง

2. แบบอย่างทางด้านโครงสร้างองค์กร (Organizational Model) โดยได้ระบุว่าสาเหตุของการล่วงละเมิดทางเพศอยู่ในโครงสร้างอำนาจองค์กร

3. แบบอย่างทางด้านวัฒนธรรมสังคม (Socialtural Model) โดยทฤษฎีนี้ได้โต้แย้งว่าการล่วงละเมิดทางเพศนั้นมีผลสะท้อนมาจากการกระจายอำนาจที่แตกต่างกันในสังคมขนาดใหญ่ และสถานภาพระหว่างเพศ

ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (ม.ป.ท. อ้างถึงใน สุภกา ศิริทรัพย์, พันตำรวจตรี, 2542: 22) ได้ระบุว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดการล่วงละเมิดทางเพศมี ดังนี้

1. สาเหตุจากความผิดปกติของจิตหรือบุคลิกภาพ

1.1 บุคคลที่มีปัญหาทางจิตหรือสมองพิการ หรือเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าวไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เมื่อถูกกระตุ้นทางเพศจากสื่อลามก เช่น หนังสือนิตยสาร เป็นต้น รวมทั้งการเสพสุรา ทำให้ขาดความยับยั้งชั่งใจ ควบคุมตนเองไม่ได้

1.2 บุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิต เนื่องจากในวัยเด็กเคยถูกล่วงละเมิดทางเพศหรือถูกทารุณกรรมมาก่อน

1.3 บุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิต โรคจิต จิตเภท และพวกต่อต้านสังคม

1.4 บุคคลที่มีปัญหาเบี่ยงเบนทางเพศ

2. สาเหตุจากภาวะสังคมจิตวิทยา

2.1 บุคคลสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้จากสภาพแวดล้อม และสิ่งที่พบเห็น อาทิ เช่น ปฏิสัมพันธ์และพฤติกรรมของคนในครอบครัว วิธีชีวิตความเป็นอยู่ เป็นต้น โดยเฉพาะบุคคลที่ถูกเลี้ยงดูอย่างไม่เหมาะสมในวัยเด็ก เช่น ถูกเลี้ยงดูอย่างปล่อยปละละเลย ถูกทารุณ ทบตี คุกคามอยู่เสมอ ส่งผลให้รู้สึกขาดที่พึ่งและความรัก เกิดความก้าวร้าวตั้งสมในจิตใจได้สำนึกเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความโกรธเกลียดจะถูกแสดงออกมาในบุคลิกภาพแบบไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ประกอบกับการที่ไม่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องศีลธรรม (Moral) ทำให้ไม่สามารถควบคุม

ตนเองในเรื่องเพศได้ จึงได้ล่วงละเมิดต่อเด็กในรูปแบบต่างๆ เพราะเหยื่อที่เป็นเด็กมีศักยภาพในการป้องกันตนเองได้น้อย

2.2 สังคมที่เต็มไปด้วยแหล่งอบายมุขและสิ่งเสพติด กระตุ้นเร้าและนำไปสู่ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก

2.3 การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความรุนแรงในเรื่องเพศ

3. สาเหตุจากสังคมวัฒนธรรม

3.1 การล่วงละเมิดทางเพศสามารถเกิดได้ในทุกกลุ่มสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครอบครัวที่มีหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้หารายได้หลักเพียงคนเดียว รวมทั้งกลุ่มที่มีรายได้ต่ำ เนื่องจากความยากจน ขาดแคลน หรือมีหนี้สิน ทำให้เกิดความเครียด ขาดสติและจะระบายกับเด็กในรูปแบบต่างๆ เช่น การล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น

3.2 สังคมมองชายและหญิงแตกต่างกัน สังคมให้ชายเป็นผู้นำ เป็นใหญ่ในสังคมและอยู่ในฐานะเหนือหญิงและเด็ก ซึ่งอาจแสดงออกทางประเพณี หรือโอกาสที่เหนือกว่า โดยปรากฏให้เห็นในสังคมที่ยุคทุกสมัย

3.3 สังคมที่ขาดการตื่นตัวเรื่องสิทธิมนุษยชน และไม่เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีพื้นฐานเท่าเทียมกัน จะมองว่าการที่บุคคลสถานภาพสูงกว่ามีสิทธิเหนือกว่าบุคคลอื่นเป็นเรื่องปกติ สตรีและเด็กมีสถานภาพต่ำกว่าชายจึงไม่ได้รับสิทธิต่างๆ เท่าเทียมชาย เป็นเหตุให้ถูกเอารัดเอาเปรียบในเรื่องเพศ หรือถูกล่วงละเมิดทางเพศได้โดยง่าย

ผลกระทบจากพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศ

มูลนิธิเพื่อนหญิง (2551: 48) กล่าวถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงว่ามีทั้งเป็นผลกระทบทางด้านร่างกาย จิตใจ ครอบครัว และสังคม ดังนี้

1. ผลกระทบทางกาย ได้แก่

1.1 บาดเจ็บหรือพิการ เป็นผลกระทบที่มีการกระทำรุนแรงที่อาจไม่มากนักไปจนถึงพิการจนการโลกประมาณาการว่า ความรุนแรงและภัยทางเพศที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตความพิการของผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่ร้ายแรงพอๆ กับโรคมะเร็ง และเป็นสาเหตุให้ผู้หญิงบาดเจ็บ และเจ็บป่วยได้เท่ากับอุบัติเหตุจากการจราจรและโรคมลภาวะรวมกัน

1.2 ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์จากการท้องไม่พร้อม หรือถูกบังคับข่มขืนที่นำไปสู่การยุติการตั้งครรภ์ ผู้หญิงและเด็กที่ถูกกระทำ ความรุนแรง โดยการล่วงละเมิดทางเพศ หรือการกระทำทารุณกรรมทางเพศ มีความเสี่ยงสูงต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในช่วงวัยเจริญพันธุ์ โดยเฉพาะในวัยรุ่น

1.3 ติดโรคทางเพศสัมพันธ์รวมทั้งโรคเอดส์ ปัจจุบันผู้หญิงมีความเสี่ยงต่อการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ค่อนข้างสูงที่อาจมีปัญหาแทรกซ้อนระหว่างการตั้งครรภ์ การแท้งตามธรรมชาติ และการคลอดก่อนกำหนดได้ นักวิจัยในประเทศไทยพบว่า ผู้หญิงที่ถูกข่มขืน 1 ใน 10 ราย ติดโรคทางเพศสัมพันธ์จากการถูกข่มขืน

1.4 ความเสี่ยงต่อการเป็นโรคอื่นๆ พบว่า ผู้หญิงที่ถูกกระทำความรุนแรงมีโอกาสเจ็บป่วยได้ง่าย ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะมีภูมิคุ้มกันต่ำจากความเครียดและการถูกทำร้าย

2. ผลกระทบทางด้านจิต ได้แก่

2.1 ฆ่าตัวตาย ผู้หญิงที่ถูกทำร้ายในลักษณะต่างๆ ได้รับความกดดัน มีความเครียดกังวลที่บางครั้งแสดงอาการโดยไม่รู้สาเหตุ เช่น ปวดศีรษะ นอนไม่หลับ หรืออาจมีอาการซึมเศร้า โดยเฉพาะในผู้หญิงที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา และกระทำทารุณกรรมทางเพศ จากคนที่อยู่ใกล้ชิดและไว้วางใจมากที่สุด จะมีความกดดันทางร่างกายและอารมณ์จนอาจนำไปสู่การฆ่าตัวตาย จากผลการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงที่ถูกสามีทำร้ายทุบตีมีแนวโน้มฆ่าตัวตายสูงกว่าผู้หญิงโดยทั่วไปถึง 5 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับผู้หญิงที่สามีไม่ได้ใช้ความรุนแรง

2.2 ปัญหาสุขภาพจิต ผู้หญิงที่ถูกกระทำความรุนแรง แม้จะไม่มีร่องรอยบาดแผลหรือร่องรอยที่เกิดขึ้นตามร่างกายในกรณีที่ไม่รุนแรงจะเลือนหายไป แต่บาดแผลภายในจิตใจนั้นถือว่าไม่อาจลบเลือนไปได้ง่าย ๆ และอาจอยู่ในส่วนลึกของจิตใจ ผลกระทบนี้ส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพของผู้ถูกกระทำที่ต้องการการเยียวยาบางรายอาจมีผลกระทบต่ออาการดำเนินชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ หรือการทำงาน ทั้งนี้ มีข้อมูลยืนยันว่า ผู้หญิงที่ถูกกระทำความรุนแรงจำนวนมากจะซึมเศร้า หรือกระวนกระวาย มีผลให้จิตใจแปรปรวน ขณะที่บางคนมีอาการเครียด ท้อแท้เรื้อรัง ผู้หญิงจำนวนมากสูญเสียความมั่นคงในตนเอง กลัวสังคมไม่ยอมรับ อับอาย คิดว่าตนเองไร้ค่า มีมลทินติดตัว (โดยเฉพาะกรณีที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ) หลายรายมีอาการทางจิตมากขึ้นเมื่อถูกกระทำซ้ำๆ บางรายมีอาการหวาดกลัว หวาดผวา แม้เหตุการณ์สิ้นสุดมาเป็นเวลานานแล้ว แต่สภาพจิตใจยังได้รับผลกระทบอยู่ ผลกระทบที่รุนแรงของการถูกกระทำความรุนแรงกรณีที่ถูกข่มขืนและทารุณกรรมทางเพศ ซึ่งอาจจะเพียงครั้งเดียว ก็มีผลมากพอที่จะทำให้เกิดภาพลบต่อจิตใจไปตลอดชีวิต โดยเฉพาะกับเด็ก

3. ผลกระทบทางสังคม

การกระทำความรุนแรงเป็นวงจรที่ไม่สิ้นสุด เด็กที่เห็นเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัวจะมีปัญหาทางจิตใจเท่าเทียมกับเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกายและทางเพศโดยตรง เด็กผู้หญิงที่เห็นเหตุการณ์พ่อหรือพ่อเลี้ยงกระทำความรุนแรงกับแม่ มีแนวโน้มที่จะยอมรับความรุนแรงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคู่มากกว่าเด็กผู้หญิงที่มาจากครอบครัวที่ไม่มีความรุนแรง ขณะที่เด็กผู้ชาย

ที่เห็นหรือประสบเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกัน มีแนวโน้มจะใช้ความรุนแรงต่อภรรยา เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มีครอบครัวของตัวเอง นอกจากนี้ เด็กบางคนยังเลียนแบบพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงที่พบเห็น ดังเช่น กรณีของเด็กผู้ชายที่ใช้มีดปกผลไม้ข่มขู่น้องสาวให้หยุดร้องไห้ ซึ่งพบว่าเด็กเลียนแบบพฤติกรรมที่พ่อทำกับแม่ ปัญหาสังคมเรื้อรังและซ้ำซ้อน ผู้หญิงที่ถูกกระทำความรุนแรงซ้ำซากมาเป็นเวลานาน หากไม่เสียชีวิต อาจใช้ความรุนแรงตอบโต้ เช่น ฆ่าสามี ผลตามมามีผู้หญิงต้องรับโทษ ลูกไม่มีคนเลี้ยงดูกลายเป็นปัญหาสังคม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีในด้านต่างๆ ได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนเกิดเป็นสังคมโลกาภิวัตน์เป็นลักษณะไร้พรมแดน และส่งผลให้รูปแบบของอาชญากรรมมีความซับซ้อนและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น มีการพัฒนาสู่อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มที่อ่อนแอและง่ายต่อการตกเป็นเหยื่อ จึงตกเป็นเป้าหมายในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ โดยเฉพาะการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ที่ผ่านมา ประเทศไทยจึงเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคที่ตกเป็นเป้าหมายของกลุ่มคนที่เข้ามากระทำผิดในความผิดที่เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน รวมทั้งความผิดที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์หรือใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านไปยังประเทศอื่น

นับแต่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กก็ได้มีการบัญญัติกฎหมายและมีการบังคับให้รองรับตามอนุสัญญาอีกหลายฉบับ อาทิ พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นอกจากนี้ยังได้ลงนามในพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กแบบทำอยู่ในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ เมื่อปี พ.ศ.2544 รวมทั้งได้กำหนดให้ “การค้ามนุษย์รวมถึงการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน และการท่องเที่ยวในเชิงเพศพาณิชย์” เป็นอาชญากรรมระดับประเทศ และดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกรณีดังกล่าวด้วยการตราและบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ว่าเป็นผู้หญิง ผู้ชายเด็กหญิงและเด็กชาย และกำหนดลักษณะการกระทำที่เป็นความผิด รวมถึงการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือการเผยแพร่วัสดุสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่นและการปรับปรุงการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายให้เหมาะสม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ความหมายของการค้ามนุษย์

คำว่า “การค้ามนุษย์” นั้น มีคำนิยามที่แตกต่างหลากหลายออกไปตามความเข้าใจของแต่ละองค์กรที่เกี่ยวข้อง แต่คำนิยามที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในปัจจุบันคือ คำนิยามที่ปรากฏอยู่ใน “พิธีสารว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก เพิ่มเติมอนุสัญญาแห่งองค์การสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime)” ได้ให้คำนิยามคำว่า “การค้ามนุษย์” ไว้ในมาตราที่ 3 ความว่า

1. การค้ามนุษย์ หมายถึง การจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัยหรือรับไว้ซึ่งตัวบุคคล ด้วยวิธีการข่มขู่ หรือด้วยการใช้กำลัง หรือด้วยการบังคับในรูปแบบอื่นใด ด้วยการลักพาตัว การฉ้อโกง หลอกลวง ใช้อำนาจที่เหนือกว่า หรือการใช้สถานะความอ่อนแอต่อภัยของบุคคล หรือมีการให้หรือรับเงิน หรือผลประโยชน์อย่างอื่น เพื่อให้ได้ความยินยอมของบุคคลหนึ่งที่มีอำนาจควบคุมบุคคลอีกคนหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์การแสวงหาประโยชน์อย่างน้อยที่สุด คือการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การเอาคนลงเป็นทาส หรือการกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้อำนาจบังคับหรือ

2. ในกรณีที่มีการใช้วิธีการใดตามที่ระบุไว้ในข้อ (1) ไม่จำเป็นต้องนำความยินยอมของผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาประโยชน์ที่ต้องการตามที่ระบุไว้ในข้อ (1) มาพิจารณา

3. ส่วนการจัดการจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งตัวเด็กสำหรับวัตถุประสงค์ในเรื่องของการแสวงหาประโยชน์ ก็จะถูกพิจารณาว่าเป็นการค้ามนุษย์ แม้ว่าจะมีได้มีการใช้วิธีการตามที่ระบุในข้อ (1) ก็ตาม

4. เด็ก หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี

คำนิยามของคำว่าการค้ามนุษย์ข้างต้นนี้ เป็นคำนิยามที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากการอ้างถึงคำนิยามดังกล่าวในเอกสารทางวิชาการหรืองานเขียนต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับประเด็นการค้ามนุษย์ ที่ได้ใช้คำนิยามเดียวกันกับที่ปรากฏในพิธีสารฯ นอกจากนี้ คำนิยามดังกล่าวนี้ยังได้ถูกนำมาใช้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดคำนิยามของคำว่าการค้ามนุษย์ตามที่ปรากฏในกฎหมายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องของไทยอีกด้วย เช่น คำนิยามตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 รวมทั้งคำนิยามตามที่ปรากฏในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ที่รัฐบาลไทย

ได้ลงนามร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า รวมทั้งเวียดนาม ซึ่งทั้งในพระราชบัญญัติการค้ามนุษย์ของไทยกับบันทึกความเข้าใจระหว่างประเทศทั้งสี่ฉบับข้างต้น เมื่อพิจารณาในเนื้อหาสาระของคำนิยามของคำว่าการค้ามนุษย์แล้ว ก็จะพบว่ามีความสอดคล้องกับคำนิยามที่ปรากฏในพิธีสารฯ จนแทบจะกล่าวได้ว่าเป็นคำนิยามเดียวกัน

คำนิยามของคำว่า “การค้ามนุษย์” ตามที่ปรากฏใน “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551” นั้น มิได้กล่าวถึงคำนิยามในรูปแบบคำคำเดียว แต่ได้เสนอคำนิยามต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น

1. แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาสการนำคนมาขอตาน การบังคับใช้แรงงาน หรือบริการการบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า หรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการทุจริตบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

2. การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ หมายความว่า การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการ โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น โดยขู่เชิญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

3. องค์กรอาชญากรรม หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งมีการจัดโครงสร้างโดยสมคบกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง และไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างที่ชัดเจน มีการกำหนดบทบาทของสมาชิกอย่างแน่นอนหรือมีความต่อเนื่องของสมาชิกภาพหรือไม่ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งหรือหลายฐานที่มีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไป หรือกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันมิชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

4. เด็ก หมายความว่า บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

และในหมวดที่ 1 บททั่วไป ในมาตราที่ 6 ได้ระบุถึงพฤติกรรมที่เป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ว่าผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. เป็นธุระจัดหา ชื่อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว หนีฉล หลอกหลวงใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น

เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

2. เป็นธุระจัดหา ชื่อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับ ไว้ซึ่งเด็ก

โดยมาตราที่ 6 ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว มีรายละเอียดของมาตราที่มีความสอดคล้องกับคำนิยามของคำว่าการค้ามนุษย์ ตามที่ปรากฏในพิธีสารว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรอย่างเห็นได้ชัดเจน เพียงแต่ว่าพระราชบัญญัติของไทยนี้มีการให้คำนิยามที่มีความละเอียดกว่าในพิธีสารฯ อันเนื่องมาจากการเพิ่มการอธิบายของความหมายของคำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์เพิ่มเติมขึ้นมาอีกด้วย

ทั้งนี้ ถ้าหากมองย้อนกลับไปก่อนหน้านี้ ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 ซึ่งได้ระบุว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าหญิงหรือเด็ก ชื่อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด รับหน่วงเหนี่ยว หรือกักขังซึ่งหญิงหรือเด็ก หรือจัดให้หญิงหรือเด็กกระทำการหรือยอมรับการกระทำใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เพื่อการอนาจาร หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์ อันมิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะหญิงหรือเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตามอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี กฎหมายว่าด้วยสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน หรือพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบการค้ามนุษย์ที่พบในประเทศไทย

1. เพื่อการบังคับค้าประเวณี
2. เพื่อการบังคับในธุรกิจทางเพศอื่น
3. เพื่อการบังคับใช้แรงงาน
4. เพื่อการรับใช้ตามบ้าน
5. เพื่อการบังคับขอทาน
6. เพื่อการแต่งงาน
7. เพื่อการหลอกรับเป็นบุตรบุญธรรม

สาเหตุที่ทำให้เกิดกระบวนการค้ามนุษย์

1. ปัจจัยเรื่องความยากจนสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1.1 ครอบครัวยากจนที่แท้จริง หมายความว่า มีระดับรายได้ที่ต่ำ เมื่อเด็กที่อยู่ในครอบครัวประเภทนี้เติบโตพอที่จะพึ่งพาตนเองแล้ว ครอบครัวก็จะกระตุ้นให้เด็กรายนั้นๆ ออกไปหางานทำเพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว

1.2 ครอบครัวยากจนไม่แท้จริง คือ เมื่อครอบครัวที่มีการใช้จ่ายเกินรายได้ที่หา มาได้ จึงต้องหาทางเพิ่มรายได้ให้เพียงพอกับความต้องการใช้จ่ายในครอบครัว ครอบครัวประเภทนี้ มักจะมีการใช้จ่ายเกินตัวหรือเกินจากรายได้ที่มีโดยปกติ จึงเป็นครอบครัวที่คาดหวังรายได้จากลูก จึงมีความเสี่ยงสูงที่จะส่งลูกไปค้าบริการทางเพศ หรือไปทำงานที่ผิดกฎหมาย หรือออกไปหางาน เพื่อหารายได้ ทั้งนี้ หากประเทศต้นทางไม่สามารถจัดหางานที่เหมาะสมรองรับ แรงงานต่างด้าว เหล่านี้ก็จะดิ้นรนข้ามพรมแดนมาแสวงหางานทำในประเทศอื่นเพื่อความอยู่รอด

2. การขาดโอกาสทางการศึกษา

การขาดโอกาสทางการศึกษา ส่งผลให้เด็กหรือหญิงต้องออกมาหางานทำ เมื่อมาทำงานแล้วจึงต้องกลายเป็นแรงงานไร้ฝีมือ เนื่องมาจากไร้การศึกษา ไม่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากการที่พ่อแม่มีการศึกษาที่อยู่ในระดับต่ำ เช่นเดียวกัน ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองจึงไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา และมองไม่เห็นว่าการศึกษาคือช่องทางของการพัฒนารายได้ ไม่เห็นว่าการศึกษาทำให้เกิดความรู้ความชำนาญ ในอาชีพที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางรายได้ต่อไป กลับมีแต่เพียงทัศนคติที่ว่าถ้าให้บุตรหลานศึกษา ต่อจะส่งผลให้สูญเสียรายได้จากการทำงานในปีที่เรียนต่อ จึงส่งผลให้เกิดแรงงานไร้ฝีมือในที่สุด

3. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

การที่ครอบครัวละเลยทอดทิ้ง ไม่เอาใจใส่ดูแล รวมไปถึงไม่ได้วางแผนชีวิตไว้ ให้แก่บุตรหลานของตนเองในอนาคต จะส่งผลให้เด็กต้องออกไปหางานทำก่อนถึงวัยอันสมควร รวมไปถึงการที่บิดามารดาไม่สามารถให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่บุตรหลานได้ ซึ่งการที่เด็กต้อง ออกจากครอบครัวไปหางานทำนั้นแสดงให้เห็นว่าครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่เห็นห่าง ไม่อบอุ่น ซึ่งจะส่งผลให้ครอบครัวละเลยเด็ก ไม่ติดตามว่าลูกไปทำงานที่ไหน ใครเป็นนายจ้าง สภาพการทำงานเป็นอย่างไร และในที่สุดเด็กคนนั้นก็จะต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ และในบางกรณีก็เกิด จากการที่ครอบครัวมีปัญหา เด็กถูกทารุณกรรม ถูกล่วงเกินทางเพศ หรือถูกละเลย ไม่เอาใจใส่ เด็กรายนั้นๆ ก็ไม่สามารถอาศัยอยู่กับครอบครัวได้ จึงต้องหลบหนีออกมาจากครอบครัวของตนเอง และต้องกลายเป็นเหยื่อ หรือเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ได้เช่นเดียวกัน

4. การแบ่งแยกทางเพศ

ผลจากการแบ่งแยกทางเพศ ทำให้ภาระในการแบกรับปัญหาทางเศรษฐกิจของครอบครัวไปตกอยู่กับสมาชิกฝ่ายหญิงของครอบครัว ทำให้หญิงรวมทั้งเด็กหญิงต้องออกจากครอบครัวไปทำงาน ทั้งนี้ เรื่องของอุปทาน (supply) ของแรงงานหญิงชาวไทยนั้น ต้องการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่าทำงานเป็นแรงงานรับใช้ในบ้าน เนื่องจากงานในโรงงานอุตสาหกรรมนั้นมีความเป็นอิสระมากกว่า แต่เมื่อพิจารณาจากอุปสงค์ (demand) ในการจ้างแรงงานของนายจ้างแล้ว นายจ้างกลับต้องการจ้างแรงงานหญิงและแรงงานเด็กมาทำงานรับใช้ในบ้านมากกว่าแรงงานที่เป็นผู้ชาย แต่เงื่อนไขของแรงงานรับใช้ในบ้านนั้นขาดความอิสระ ไม่มีวันหยุดพักและเวลาพักที่แน่นอน ทำให้แรงงานหญิงไทยเลือกทำงานตามโรงงานมากกว่า สาเหตุเหล่านี้จึงส่งผลให้เกิดความต้องการจ้างแรงงานหญิงและเด็กต่างด้าวเข้ามาทำงานรับใช้ในบ้านมากขึ้น ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการค้ามนุษย์โดยเฉพาะหญิงและเด็กเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

5. สงครามและความไม่สงบภายในประเทศ

ในบางพื้นที่ของบางประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้านที่เกิดความขัดแย้ง มีการสู้รบกันด้วยกำลังอาวุธหรือมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ยกตัวอย่างเช่น รัฐบาลทหารพม่าที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน กดขี่ขูดรีด บังคับเกณฑ์แรงงานโดยไม่มีค่าตอบแทน บังคับโยกย้ายประชากรออกจากถิ่นที่อยู่เดิม ทารุณกรรม รวมไปถึงล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น หรือการที่รัฐบาลขาดประสิทธิภาพและไม่มีความสามารถในการปกครองประเทศทำให้ไม่สามารถทำงานหารายได้ในท้องถิ่นหรือภูมิภาคของตนเอง จึงเกิดการย้ายถิ่นเพื่อแสวงหารายได้ ทั้งที่อยู่ในรูปแบบของแรงงานผิดกฎหมาย ผู้ลี้ภัย และผู้อพยพย้ายถิ่น จนตกเป็นหรือเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

6. วัฒนธรรมและค่านิยม

วัฒนธรรมและค่านิยมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการค้ามนุษย์ ยกตัวอย่างเช่น สังคมของชนชาติบางชนชาติที่ผลักดันผู้หญิงเข้าสู่ขบวนการค้ามนุษย์ เนื่องจากความเชื่อที่ว่าเป็นหน้าที่ของลูกสาวที่ต้องรับภาระหาเลี้ยงครอบครัวไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม ทั้งนี้ ภาระหน้าที่ดังกล่าวอาจจะสิ้นสุดลงเมื่อลูกสาวสมรสออกไป แต่ถ้าเป็นกรณีที่ลูกสาวของครอบครัวต่างก็สมรสออกไปทั้งหมด พ่อแม่ที่อาจเข้าสู่วัยชราแล้วก็จะไม่มีคนดูแล ภาระของการเลี้ยงดูพ่อแม่จึงตกไปอยู่กับลูกสาวอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งกับสามีของตนเองและถึงขั้นเลิกรากันไป สิ่งนี้จะส่งผลให้เป็นภาระหน้าที่ของลูกสาวต้องหาเลี้ยงทั้งตนเอง ลูก และพ่อแม่ที่แก่ชรา ดังนั้นผู้หญิงที่อยู่ในสังคมที่มีวัฒนธรรมแบบนี้ก็จะต้องออกไปหางานทำ เพื่อส่งเงินให้พ่อแม่ ลูก และสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว

7. แนวคิดบริโภคนิยมและกระแสโลกาภิวัตน์

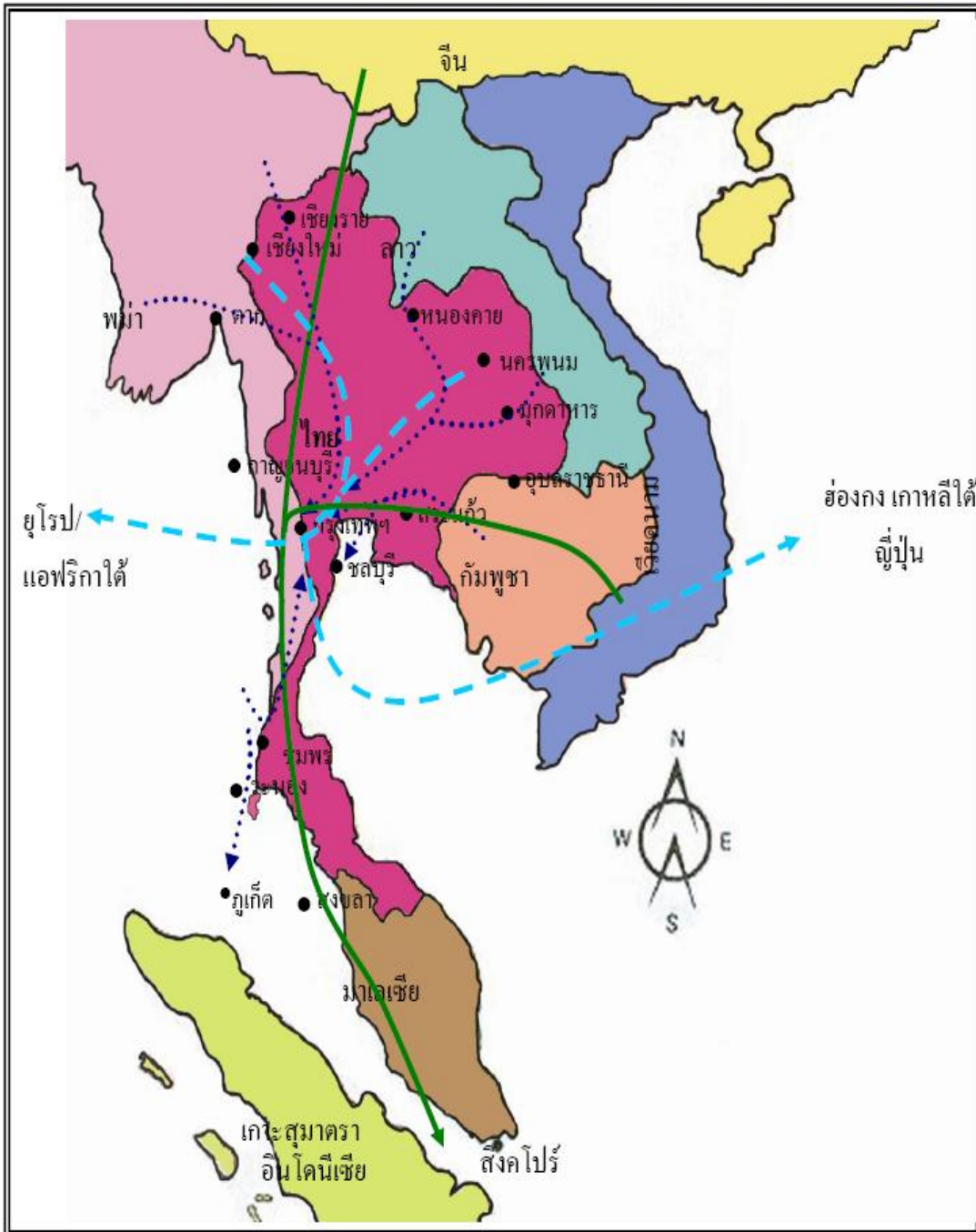
แนวคิดบริโภคนิยมและกระแสโลกาภิวัตน์ก็เป็นอีกปัจจัยที่สำคัญมาก โดยที่ค่านิยมที่มีเงินตราเป็นตัวกำหนดถึงสถานะทางสังคมนั้นได้แพร่กระจายออกไปอย่างกว้างขวางและเข้าถึงทั้งสังคมเมืองและสังคมชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบทนั้น หากครอบครัวใดที่มีฐานะทางการเงินดี ก็จะได้รับความสะดวกสบายโดยไม่ได้คำนึงว่าครอบครัวนั้นๆ ร่ำรวยมาได้อย่างไร ค่านิยมแบบนี้เองที่ผลักดันให้ผู้หญิงและเด็กเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์

สถานการณ์การค้ามนุษย์โดยเฉพาะหญิงและเด็ก

รูปแบบการค้าหญิงและเด็กหรือการค้ามนุษย์ ประกอบด้วย การค้าหญิงเพื่องานบริการทางเพศ การค้าเด็กเพื่อการขายบริการทางเพศ การค้ามนุษย์เพื่อการรับใช้ในบ้าน การค้ามนุษย์เพื่อการแต่งงานการบังคับแต่งงาน การค้ามนุษย์เพื่อบังคับใช้แรงงาน การค้ามนุษย์เพื่อให้เป็นขอทาน (Batis center for women, Cambodian Women's Crisis Center, Solidaritas Perempuan, Tenaganita-CARAM-Asia, 2545 : 10-25 อ้างถึงในกิตติ อินทรกุล, 2553: 38) รวมถึง การท่องเที่ยวทางเพศ (Child sex tourism)

ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการอพยพย้ายถิ่น และการหลั่งไหลของหญิงและเด็กเพื่อการแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า ทำให้ประเทศไทยตกอยู่ในสถานะของประเทศต้นทาง ประเทศปลายทาง และประเทศทางผ่านของหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้า (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, 2550 : 98 -207) โดยมีเส้นทางการเดินทางของหญิงและเด็กภายในประเทศและข้ามชาติสามารถสรุปได้ ดังแผนภาพที่ ๓-๒

แผนภาพที่ 2-2 แสดงเส้นทางการเดินทางของหญิงและเด็กภายในประเทศและข้ามชาติ

จากข้อมูลรายงานถึงสถานการณ์การค้ามนุษย์ทั่วโลกของ UNODC (2006 อ้างถึงใน ชัยพร พิบูลศิริ, 2550: 51) ระบุว่าประเทศไทยมีสถานภาพของการค้ามนุษย์ที่อยู่ในขั้นรุนแรง ทั้งในฐานะเป็นต้นทาง ทางผ่าน และปลายทาง ดังนี้

1. ประเทศไทยในฐานะประเทศต้นทาง พบว่า ประเทศที่เป็นปลายทางที่มีหญิงไทยตกเป็นเหยื่อค้ามนุษย์อยู่ในระดับความรุนแรงมาก ก็คือ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ใต้หวัน สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา ประเทศปลายทางที่มีหญิงไทยตกเป็นเหยื่อค้ามนุษย์อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมัน มาเลเซีย เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ อเมริกาใต้ และสวีเดน ประเทศปลายทางที่มีหญิงไทยตกเป็นเหยื่อค้ามนุษย์ในระดับต่ำ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม บรูไน เขมร จีน ไชบรัส เดนมาร์ก กรีซ ฮังการี ลาว พม่า นอร์เวย์ ซาอุดีอาระเบีย สเปน ศรีลังกา สวีเดน และเวียดนาม

2. ประเทศไทยในฐานะทางผ่านที่มีความรุนแรงมาก

ประเทศที่ระบุว่าประเทศไทยเป็นทางผ่านของการค้ามนุษย์ที่มีระดับสูง โดยที่เหยื่อจะมาจากประเทศจีน ลาว พม่า ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐรัสเซีย เพื่อเดินทางไปสู่ประเทศญี่ปุ่น

เหยื่อที่มาจากประเทศจีน ส่วนมากต้องการเดินทางไปสหรัฐอเมริกา ไปยุโรป ตะวันตก ใต้หวัน และมาเลเซีย

3. ประเทศไทยในฐานะประเทศปลายทางมีความรุนแรงมาก

ประเทศที่ถูกระบุเป็นประเทศต้นทาง และใช้ประเทศไทยเป็นปลายทางในระดับสูง คือ เขมร จีน ลาว พม่า และเวียดนาม

ประเทศที่ถูกระบุเป็นประเทศต้นทาง และใช้ประเทศไทยเป็นปลายทางในระดับปานกลาง ได้แก่ รัสเซีย

ประเทศที่ถูกระบุเป็นประเทศต้นทาง และใช้ประเทศไทยเป็นปลายทางในระดับต่ำ ได้แก่ สาธารณรัฐเช็ก เติโอบีเย อินเดียนา เคนยา มัลดีฟ เนปาล ปากีสถาน โปแลนด์ เซเนกัล เซอร์เบีย และมอนเตเนโกร สโลวาเนีย ศรีลังกา ยูเครน แคนาดา แทนซาเนีย ยูเครน อุซเบกิสถาน และแซมเบีย โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2-1 แสดงสถานภาพของการค้ามนุษย์ของประเทศไทย

<p>Country of Origin : Very High Thailand</p>	<p><i>Reported Destination Out of the Country :</i></p> <p>High : Australia, Japan, Taiwan province of China, United Kingdom, United States of America.</p> <p>Medium : Canada, France, Germany, Malaysia Netherlands, New Zealand, Singapore, South Africa Switzerland.</p> <p>Low : Austria, Belgium, Brunei, Cambodia, China, Cyprus, Denmark, Greece, Hong Kong China SAR, Lao People's Democratic Republic, Malawi, Myanmar, Norway, Saudi Arabia, Spain, Sri Lanka, Sweden, Viet Nam</p>
<p>Country of Transit : Very High Thailand</p>	<p><i>The Country is a Report Transit for Victims Trafficked :</i></p> <p>From China, Lao People's Democratic Republic, Myanmar, Philippines, Russian federation to Japan.</p> <p>From China to United States of America, to Western Europe, to Taiwan Province of China, to Singapore, to Malaysia.</p>
<p>Country of Destination : Very High Thailand</p>	<p><i>Report Origin for the Country :</i></p> <p>High : Cambodia, China, Lao People's Democratic Republic, Myanmar, Viet Nam.</p> <p>Medium : Russian federation.</p> <p>Low : Czech Republic, Ethiopia, India, Kenya, Maldives, Nepal, Pakistan, Poland, Senegal, Serbia and Montenegro, Slovakia, Sri Lanka, Uganda, United Republic of Tanzania, Ukraine, Uzbekistan, Zambia.</p>

แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

แนวทางการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

ในอดีตที่ผ่านมาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทยเป็นระบบเครือญาติ มีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย โดยญาติมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูลูกหลาน และมีการเกื้อกูลช่วยเหลือกัน ภายในชุมชน แต่จากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา พบว่า ประเทศไทยมุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าด้านสังคม ขณะเดียวกันสังคมปัจจุบันได้เปลี่ยนไปสู่สังคมทุนนิยมและวัตถุนิยมมากขึ้น เกิดการแข่งขันทางเศรษฐกิจมีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของแรงงาน เพื่อหาโอกาสที่ดีกว่าทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้รูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนไปจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ในสังคมเมืองพ่อและแม่ต่างออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ปล่อยให้เด็กอยู่กับพี่เลี้ยง หรือไปอยู่ตามสถานรับเลี้ยงเด็กมากขึ้น ขณะที่สังคมชนบทเด็กก็ถูกทิ้งให้อยู่กับผู้สูงอายุตามลำพังและด้วยความเจริญทางคมนาคมกระจายไปทุกหนทุกแห่ง ทำให้เกิดกลุ่มนายทุนแสวงหาผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ไม่รู้ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มเด็กซึ่งมักเป็นกลุ่มที่เสี่ยง ต่อการถูกนำไปแสวงหาประโยชน์ทางเพศได้ง่าย

การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กเป็นการทำลายทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยเฉพาะเด็กที่ต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ เมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นก็อาจจะกลายเป็นผู้ที่กระทำผิดต่อเด็กอื่นๆ ต่อไป เนื่องจากด้อยโอกาสทางการศึกษาและการฝึกอาชีพตั้งแต่เยาว์วัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการปิดกั้นเด็กที่เป็นเหยื่อจากการเข้าถึงสิทธิและได้รับการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งประเทศไทยตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าวและมีการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องตลอดมา (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ, มปป., 35) ดังนี้

1. ด้านการศึกษา

รัฐบาลมีนโยบายชัดเจนในการป้องกันมิให้เด็กตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศน่าจะกล่าวได้ว่า สืบเนื่องมาจากการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ผ่านมา และฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2550) ได้กำหนดให้คนไทยทุกคนมีสิทธิทางการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 ได้ระบุให้รัฐจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี ให้แก่เด็กที่เกิดในประเทศไทยทุกคน โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545 ได้กำหนดให้เด็กทุกคนที่เกิดในประเทศไทยต้องเข้าเรียนภาคบังคับอย่างน้อย 9 ปี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประกันการเริ่มต้นการพัฒนาชีวิตที่ดีกว่าของเด็ก

นอกจากนั้น ยังมีการตั้งคณะกรรมการพัฒนายุทธศาสตร์สำหรับแก้ไขปัญหาลูกยากจนและเด็กด้อยโอกาสขึ้น เพื่อกำหนดนโยบายและมาตรการสำหรับแก้ไขปัญหาลูกยากจนและเด็กด้อยโอกาสอย่างครบวงจรทั้งในระยะยาว และระยะปานกลาง ตลอดจนวางแนวทางในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และบริหารทรัพยากรเพื่อประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหามีการผลักดันเชิงนโยบายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2548 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ขยายโอกาสทางการศึกษาและจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวแก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาแก่กลุ่มบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งให้กระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมแก่เด็กที่หนีภัยจากการสู้รบที่อาศัยใน ที่พักพิงชั่วคราว โดยให้กระทรวงมหาดไทยจัดหาฐานข้อมูลบุคคลที่ไม่มีหลักฐาน หรือไม่มีสัญชาติไทยและให้สามารถเดินทางไปศึกษาได้เป็นระยะเวลาตามหลักสูตรนั้น ๆ

นอกจากนี้ได้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการสนับสนุนให้มีการลงทุนพัฒนาคุณภาพของครู เพื่อให้มีคุณภาพและสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้มีการจัดการศึกษาโดยครอบครัว ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน และสถาบันทางศาสนา เป็นต้น

นอกจากนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ออกประชาสัมพันธ์ตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้บิดามารดา ผู้ปกครองของเด็กทราบถึงกระบวนการการค้ามนุษย์และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก และให้ทราบวิธีป้องกัน เช่น บอกกับเด็กว่าไม่ให้พูดคุยกับคนแปลกหน้า หรือ ไปเล่นในบริเวณลับตาคน หากพบคนแปลกหน้าให้ระมัดระวังตัวมากยิ่งขึ้น

2. ด้านการท่องเที่ยว

ในปัจจุบันมีชาวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทย และใช้ประโยชน์จากนโยบายในการออกใบอนุญาตให้พักอาศัย (วีซ่า) ณ จุดเดินทางเข้าเมือง ก็สามารถหางานเป็นครูสอนภาษาได้ง่าย บางรายก็แสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยได้วางมาตรการในการป้องกันผู้ที่เข้ามากระทำความผิดหรือเข้ามาพำนักในราชอาณาจักรแล้วกระทำความผิด โดยเพียงแต่มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อถือว่ากระทำความผิดเข้าลักษณะมาตรา 12 (7) (8) ของพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้เสียหาย หรือต้องหาคดีอาญา ก็ให้หน่วยงานที่พบหรือมีข้อมูลเสนอ

ต่อคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมือง ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าควรเพิกถอนการอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ก็ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อสั่งเพิกถอนการอนุญาตต่อไป

นอกจากนั้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ส่งเสริมการดำเนินงาน เพื่อป้องกันการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก โดยเน้นให้มีการรายงานการดำเนินงานของหน่วยงานด้านการเดินทางและขนส่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดบริการทางเพศจากเด็กให้แก่นักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ให้รายงานต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินคดีฟ้องร้องลงโทษผู้กระทำผิดต่อไป

สำหรับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ดำเนินการโดยให้เจ้าหน้าที่ออกตรวจตราสืบสวนหาข่าว และเป็นฝ่ายให้การสนับสนุนข้อมูลแก่กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลักเกี่ยวกับการดูแลนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ทั่วประเทศ

3. ด้านการพัฒนานโยบายและแผนงานป้องกันการค้ำมนุษย์และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก

เพื่อให้การดำเนินงานการค้ำมนุษย์และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กมีความชัดเจนและมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะอนุกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิง ได้กำหนดแผนด้านการป้องกันไว้เป็นด้านที่ 1 ใน 7 ด้านของนโยบายและแผนระดับชาติ เรื่อง การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิงภายในประเทศและข้ามชาติ เพื่อใช้ในการดำเนินงานทุกระดับตั้งแต่ระดับชุมชน ระดับจังหวัด และระดับระหว่างประเทศ ในการป้องกันและพัฒนาศักยภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม ให้มีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิง โดยกำหนดให้มีการดำเนินงานดังนี้

1. การจัดบริการทางสังคมอย่างทั่วถึงและมีมาตรฐาน ส่งเสริมบริการด้านการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน การศึกษาตามอัธยาศัย การขจัดความยากจน การส่งเสริมการประกอบอาชีพการให้บริการแนะแนว สาธารณสุข นันทนาการ เป็นต้น

2. การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งผลิตสื่อสำหรับเด็กและสตรี เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก สิทธิสตรี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์แก่สาธารณชน ผู้บริหารระดับสูง เด็ก ครอบครัว เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง องค์กรเอกชน

3. การจัดอบรมให้ความรู้และทักษะแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ครู นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง พนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน สื่อมวลชน รวมทั้งครอบครัวและชุมชน เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อเด็ก และสตรี โดยเฉพาะผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

4. สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว ชุมชน และองค์กรชุมชน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในลักษณะเวทีของประชาชน และการวางแผนชุมชน รวมทั้ง เพิ่มศักยภาพในด้านเทคโนโลยี และกฎหมายให้กับองค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน กลุ่มเฝ้าระวัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เร่งด่วน

5. มีมาตรการเชิงรุกโดยการจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กและหญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ไปประสานงานกับหน่วยงานในต่างประเทศ รวมทั้งการเพิ่ม หรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในหน้าที่ระหว่างประเทศ หรือให้มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือเด็กและหญิง ณ ต่างประเทศตามคำขอของกระทรวงการต่างประเทศ

6. ผลักดันให้บรรจุเนื้อหาสาระด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก และสิทธิสตรี ในหลักสูตรการศึกษา รวมทั้งหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมของหน่วยงานราชการทุกหน่วยงาน ตลอดจน ความรู้เกี่ยวกับครอบครัวศึกษา ทักษะชีวิต เพศศึกษา การเข้าใจในปัญหาชีวิต และสามารถแก้ไข/จัดการปัญหาได้

7. รมรงค์สาธารณสุขเพื่อลดอุปสงค์การใช้บริการทางเพศของเด็กและหญิง และการใช้แรงงานเด็ก

4. ด้านมาตรการและการบังคับใช้ทางกฎหมาย

ได้ดำเนินการปรับปรุงและออกกฎหมายใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้ง เป็นเครื่องมือนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษและให้การคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน ต่อหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 14)พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 เป็นต้น และเพื่อให้กฎหมายมีผลบังคับใช้จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลง เรื่อง แนวทางการปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานกรณีการค้าหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการค้า เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ ยังได้มีการดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงการ

ดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนต่อกรณีปัญหาการค้าเด็กและหญิง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชน และแนวทางการดำเนินงานขององค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการต่อกรณีปัญหาการค้าเด็กและหญิง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างองค์กร

ความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

1. ด้านการป้องกัน

หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนของประเทศไทยหลายหน่วยงานได้มีความร่วมมือกับรัฐบาลประเทศต่างๆ องค์กรเอกชนนานาชาติ องค์กรสหประชาชาติ และองค์กรระหว่างประเทศในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการแก้ไขสาเหตุรากฐาน เช่น ความยากจนและความด้อยพัฒนาที่ก่อให้เกิดความอ่อนแอและล่อแหลมของเด็กต่อการค้าเด็กการค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และการท่องเที่ยวที่ใช้เด็ก เพื่อการบริการทางเพศ ดังนี้

1.1 ในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการก่อตั้งโครงการรณรงค์ในระดับภูมิภาคเพื่อต่อต้านการค้าเด็กในเอเชีย หรือ Asia against Child Trafficking (Asia ACTs) ซึ่งเป็นโครงการรณรงค์ต่อเนื่องที่เน้นการดำเนินงานเพื่อสร้างความตระหนักและเสริมสร้างความสามารถของชุมชนในการป้องกันเด็กจากการค้ามนุษย์ หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินงานประกอบด้วย องค์กรพัฒนาเอกชนท้องถิ่นจากประเทศต่างๆ ในภูมิภาค รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนท้องถิ่นจำนวนหนึ่งจากประเทศไทย

1.2 จากกรณีที่มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจทวิภาคีระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เรื่อง ความร่วมมือในการบริหารจัดการค้าเด็กและหญิงและการช่วยเหลือเหยื่อของการค้ามนุษย์ ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2546 และกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2548 และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2551 นั้น ได้มุ่งเน้นการส่งผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์กลับคืนสู่ภูมิลำเนา (Repatriation) และช่วยเหลือผู้เสียหายกลับคืนสู่สังคม (rehabilitation) รวมถึงการอบรมเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีต่อผู้ละเมิด นอกจากนี้ ประเทศไทยและมณฑลยูนนานแห่งประเทศจีน ได้ร่วมกันก่อตั้งศูนย์ประสานงาน (Focal points) เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งรวมถึงการค้ามนุษย์ด้วย โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบของประเทศไทยคือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และของประเทศจีน คือ แผนกความร่วมมือระหว่าง

ประเทศ กรมการความมั่นคงทางสังคมแห่งมณฑลยูนนาน (International Cooperation Division, Yunnan Provincial Public Security Department)

1.3 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยจัดการสัมมนาระดับอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงด้านความร่วมมือของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยมีผู้แทนจากประเทศในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขงเข้าร่วมสัมมนาในประเทศไทย นอกจากนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้จัดทำยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านการป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในธุรกิจการท่องเที่ยว

นอกจากนั้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ทำงานร่วมกับตัวแทนรัฐบาลของประเทศต้นทางธุรกิจการท่องเที่ยวที่ถูกนำไปใช้ในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก หน่วยงานต่างๆ ขององค์การสหประชาชาติ (องค์การการท่องเที่ยวโลก หรือ World Tourism Organization : WTO และองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ หรือ UNICEF) องค์การพัฒนาเอกชนสากลต่างๆ เช่น เอ็คแพท อินเตอร์เนชั่นแนลและองค์กรธุรกิจระดับสากล ส่งเสริมความพยายามในการแก้ไขปัญหา การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น เปลี่ยนภาพพจน์ของประเทศไทยให้เป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวสำหรับครอบครัว โดยการให้ความรู้กับกลุ่มผู้จัดการท่องเที่ยว (Tour operators) ทั่วโลกเกี่ยวกับจุดยืนของรัฐบาลประเทศไทยในการต่อต้านการค้าท่องเที่ยว เพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก การส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายนอกอาณาเขต และการอบรมตำรวจท่องเที่ยว ทั้งนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้เห็นชอบให้ใช้หลักการปฏิบัติเพื่อปกป้องเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศในการเดินทางและการท่องเที่ยว (The Code of Conduct for the Protection of Children from Sexual Exploitation in Travel and Tourism) เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน

1.4 องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ได้ดำเนินการในระดับนโยบายเพื่อสร้างความร่วมมือในระดับประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการฝึกอบรมต่างๆ รวมทั้ง สร้างระบบการคุ้มครองเด็กเพื่อลดความยากจนและป้องกันไม่ให้เด็กต้องเสี่ยงต่อการค้าเด็กในรูปแบบต่างๆ โดย UNICEF ดำเนินการกับภาครัฐในช่วงปี พ.ศ.2550 ด้วยการจัดตั้งระบบการคุ้มครองเด็กในประเทศไทยใน 25 จังหวัดของประเทศไทย (ปีพ.ศ. 2550 – 2554) และในปี พ.ศ. 2550 ได้เริ่มดำเนินการใน 6 จังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากสึนามีก่อนที่จะขยายต่อไปในอีก 19 จังหวัดในปีถัดไป เพื่อป้องกันการทำร้าย การทอดทิ้ง และการหาประโยชน์จากเด็กในรูปแบบต่างๆ โดยให้มีการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การคุ้มครองและการช่วยเหลือแก่เด็กอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

ต่างๆ ในระดับระหว่างประเทศ เพื่อให้มีมาตรการและแนวทางในการคุ้มครองเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการถูกค้าและการแสวงหาประโยชน์ เช่น ในอำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว รวมทั้งจัดการประชุมร่วมกันระหว่างรัฐบาลไทย – กัมพูชา เพื่อหาแนวทางป้องกันการแสวงหาประโยชน์จากเด็ก เช่น การค้าเด็ก การให้เด็กเป็นขอทาน การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก รวมถึงการพัฒนาความช่วยเหลือในแต่ละประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการดำเนินงาน เรื่องการอพยพอย่างปลอดภัยและถูกต้อง (Safe Migration) เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เด็กถูกแสวงหาประโยชน์

2. ด้านการบังคับใช้กฎหมาย

ประเทศไทยได้จัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศและการดำเนินงานในระดับทวิภาคี ระดับภูมิภาค และพหุภาคี กับรัฐภาคีอื่นๆ ได้แก่

2.1 บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการค้ามนุษย์ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ซึ่งรัฐบาล 6 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา จีน พม่า ลาว เวียดนาม และไทย ได้ลงนามร่วมกัน ในคราวประชุมระดับรัฐมนตรี (Coordinated Mekong Ministerial Initiative Against Trafficking: COMMIT) เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ.2547 ณ สหภาพพม่า และที่ประชุมได้เห็นชอบในคราวประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส COMMIT ครั้งที่ 5 และการประชุมระดับรัฐมนตรี COMMIT ครั้งที่ 2 วันที่ 12 – 14 ธันวาคม พ.ศ. 2550 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยรัฐมนตรี ทั้ง 6 ประเทศ ได้ลงนามเอกสาร COMMIT Joint Declaration เพื่อแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการต่อต้านการค้ามนุษย์ และเห็นชอบแผนปฏิบัติการอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2553) ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 7 หัวข้อ ได้แก่

1. การอบรมและพัฒนาศักยภาพ
2. แผนปฏิบัติการระดับชาติ
3. ความร่วมมือทวิภาคีและพหุภาคี
4. กรอบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
5. การคัดแยกและคุ้มครองเหยื่อการค้ามนุษย์
6. มาตรการป้องกัน
7. ความร่วมมือในภาคการท่องเที่ยว

ซึ่งประเทศต่างๆ จะต้องพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและกำหนดโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

2.2 บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา และรัฐบาลลาว เรื่อง ความร่วมมือทวิภาคีว่าด้วยการจัดการค้าเด็กและหญิง และการช่วยเหลือเหยื่อของการค้ามนุษย์ ซึ่งได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ร่วมกันด้วย

2.3 สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา ซึ่งบรรดาสมาชิกในกลุ่มประเทศอาเซียนรวมทั้งประเทศไทย ได้ลงนามร่วมกัน เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา ด้วยมาตรการที่กว้างขวาง อาทิเช่น การสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี และการดำเนินการที่เป็นผลจากการนั้นอันเป็นความร่วมมือที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งรวมถึงการค้ามนุษย์ ขณะนี้อยู่ระหว่างประเทศไทยดำเนินการให้สัตยาบันเพื่อเป็นประเทศภาคี การฟ้องคดี และการดำเนินการที่เป็นผล

3. ความช่วยเหลือทางการเงิน ทางวิชาการและอื่นๆ

ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือผ่าน โครงการพหุภาคี ทวิภาคี หรือโครงการอื่นๆ จากความร่วมมือระหว่างประเทศทางการเงิน ทางวิชาการ หรืออื่นๆ ได้แก่

3.1 โครงการประสานความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในจังหวัดพะเยาเพื่อร่วมต่อต้านการเคลื่อนย้ายแรงงานเด็กและหญิงเพื่อการค้า (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา โดยการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือ ILO)

3.2 โครงการเพื่อประสานความร่วมมือเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิง เพื่อการบังคับใช้แรงงานและการเอาเปรียบทางเพศ (ศูนย์ประสานงานเพื่อพิทักษ์สิทธิเด็กเชียงใหม่ โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก ILO)

3.3 ร่างแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยการคุ้มครอง ช่วยเหลือฟื้นฟูและป้องกันปัญหา การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายในประเทศไทย ตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 182 ว่าด้วยการขจัดปัญหาแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย (ILO-IPEC ร่วมกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน)

3.4 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาให้กับเด็กกลุ่มเสี่ยงในจังหวัดตามแนวชายแดน โดยเฉพาะเด็กไร้สัญชาติ เด็กต่างด้าว และลูกแรงงานต่างด้าว (ILO-IPEC ร่วมกับสภาการศึกษา)

3.5 ร่างแนวปฏิบัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงานทั่วประเทศ (ILO-IPEC ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ, กรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน และกรมจัดหางาน กระทรวงแรงงาน)

3.6 ILO/IPEC Regional Program on Combating Child Trafficking for Sexual and Labor Exploitation (TICSA) (ILO/IPEC สนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก โดยการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงแรงงาน รัฐบาลสหรัฐอเมริกา (USDOL))

3.7 โครงการเสริมสร้างความรู้ และบริการอนามัยการเจริญพันธุ์สำหรับเยาวชน โดยความช่วยเหลือของชุมชนในภาคเหนือและภาคใต้ (สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พระสมเด็จพระศรีนครินทรบรมราชชนนี โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก UNFPA)

3.8 โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครกฎหมายเพื่อผู้หญิงชนบท (ศูนย์สตรีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิวิเทศพัฒนา (CIDA ประเทศแคนาดา)

3.9 โครงการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรเครือข่ายในการป้องกันการแสวงหาประโยชน์ ทางเพศจากเด็ก/การค้าหญิงและเด็ก (มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กจังหวัดเชียงราย โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก Group Development/British Embassy และ The European Union

3.10 โครงการเผยแพร่การเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ของเหยื่อ (มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก UNIAP)

3.11 การจัดอบรมให้ความรู้และทักษะแก่เจ้าหน้าที่มูลนิธิศุภนิมิตและเจ้าหน้าที่จากองค์กรที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเชียงราย (โครงการความร่วมมือระหว่างมูลนิธิศุภนิมิตกับ UNIAP)

3.12 จดหมายข่าว UNIAP ประเทศไทย เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นการค้ามนุษย์

3.13 รายการวิทยุ/รายการโทรทัศน์เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้และเข้าใจปัญหาการค้ามนุษย์ (TRAFCORD โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก US the Asia Foundation)

3.14 สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับความช่วยเหลือจากหน่วย ARCPPT โดยรัฐบาลออสเตรเลียในด้านการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับคดีการค้ามนุษย์หลักสูตรต่างๆ โดยวิทยากรผู้มีประสบการณ์ของ ARCPPT จัดการอบรม

3.15 สำหรับกรอบอาเซียน หรือ เอเชีย – ยุโรป ได้มีการดำเนินงานตามโครงการ Action Plan to Combat Trafficking in Persons especially in Women and Children ซึ่งมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น รายงานการศึกษาอุปสงค์ของการค้ามนุษย์ การสัมมนาเรื่องมุมมองเรื่องเพศของปัญหาการค้ามนุษย์ การสัมมนาส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนานโยบายทางสังคมเพื่อช่วยเหลือสตรีและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

บทที่ 3

ผลการศึกษาจากผู้ปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกระบวนการที่ได้กำหนดไว้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน นักสังคมสงเคราะห์ในกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และการสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

การรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติ

จากการสำรวจข้อมูลจากข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งผลจากการรวบรวมความคิดเห็นนี้สามารถสรุปได้เป็นประเด็น ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นว่า

1.1 ด้านกฎหมาย

1.1.1 ประชาชนทั่วไปยังไม่ทราบและไม่เข้าใจการบังคับใช้กฎหมายการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร

1.1.2 ควรให้ความรู้กฎหมายแก่ประชาชนและให้คำแนะนำระมัดระวังการนำพาเด็กและเยาวชนเดินทางไปยังที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในต่างประเทศเพื่อป้องกันการถูกหลอกลวงไปล่วงละเมิดทางเพศหรือเพื่อการค้ำมนุษย์

1.1.3 การบังคับใช้กฎหมาย กรณีผู้กระทำผิดเป็นเจ้าของกิจการ ต้องมีการลงโทษให้หนักทั้งทางอาญาและทางปกครอง ผู้ประกอบการต้องรับโทษหนักขึ้นและสถานที่ประกอบกิจการต้องถูกสั่งปิดกิจการได้

1.1.4 ควรให้มีการอบรมเกี่ยวกับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน แก่ประชาชนและผู้ประกอบการที่อาจเกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น

1.1.5 ควรลงโทษผู้กระทำผิดให้มากกว่านี้ ทุกวันนี้ผู้กระทำผิดมักไม่ถูกลงโทษให้สาสมกับความผิดมีการเจรจาต่อรองกับผู้เสียหายหรือจ้างพยานผู้เสียหายไม่ไปเบิกความต่อศาล

1.1.6 ปัญหาเรื่องฐานข้อมูลยังไม่มีการจัดทำให้เป็นระบบ เป็นรูปธรรม

1.2 ด้านบุคลากร

1.2.1 เจ้าหน้าที่ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังเพื่อประโยชน์ของประชาชน

1.2.2.1 พัฒนาบุคลากรในสังกัด บก.ปคม. ให้มีความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายเกี่ยวกับล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ให้มากที่สุด

1.2.2.2 บุคลากร เจ้าหน้าที่ตำรวจ ยังขาดความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของความผิดฐานล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

1.2.2.3 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ หรือขั้นตอนการปฏิบัติให้ชัดเจน เห็นควรจัดให้มีการฝึกอบรมข้อกฎหมาย วิธีการดำเนินการ ขั้นตอนภาคปฏิบัติให้ชัดเจนมากขึ้น อย่างน้อยให้มีเจ้าหน้าที่มาฝึกอบรมให้ความรู้เดือนละ 1 ครั้ง

1.2.2.4 เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีแต่ควรทำให้มีการอบรมฝึกฝนและนำไปปฏิบัติจริงให้ได้ผล

1.2.2.5 ควรได้รับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในข้อกฎหมาย เกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น ไม่ใช่มีจัดอบรมแต่ส่งพวกอำนาจการไปอบรมอย่างเดียว ผู้ปฏิบัติจึงไม่ค่อยได้รับความรู้เท่าที่ควร จึงเกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านสืบสวนจึงถูกแยกแยะไม่ออกว่าเป็นคดีเกี่ยวกับล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนหรือไม่ ไม่ควรมอบแต่ฝ่ายอำนาจการไปอบรม ควรจะกระจายการอบรมความรู้ลงมาให้ฝ่ายปฏิบัติงานมีความรู้

1.2.2.6 พนักงานสอบสวน 1 คน ควรจะมีผู้ช่วยพนักงานอย่างน้อย 2 คน

1.2.2.7 พนักงานสอบสวนถูกกีดกันเรื่องเงินประจำตำแหน่ง

1.2.2.8 ควรจัดให้มีการฝึกอบรมและให้ความรู้ให้แก่บุคลากรมากกว่านี้

1.3 ด้านงบประมาณ

3.1 ต้องเพิ่มงบประมาณเบี่ยงของเจ้าหน้าที่มากขึ้น

3.2 การให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณในการสืบสวน ติดตามพฤติกรรมการบุคคลต่างๆ

3.3 ควรให้การสนับสนุนในเรื่องยานพาหนะให้มากขึ้น

3.4 ควรจัดสรรงบประมาณในด้านการสืบสวนจับกุม ให้เหมาะสมและเป็นธรรม ตรงกับความเป็นจริง

1.4 ด้านนโยบาย

1.4.1 เจ้าหน้าที่งานควรได้รับการฝึกอบรมในเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

1.5 ด้านทัศนคติ

1.5.1 ประชาชนยังไม่ตระหนักรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเหยื่อผู้เสียหายจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ที่จะเป็นตราบาปติดตัวไปจนตาย

1.5.2 ประชาชนโดยเฉพาะชายมีทัศนคติที่ผิดต่อการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน จะเป็นการเพิ่มสมรรถภาพทางเพศและทำให้ร่างกายหน้าตาอ่อนกว่าอายุ

2. กระบวนการทำงาน

ในส่วนความคิดเห็นทางด้านการกระบวนการนั้น ผลการรวบรวมความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านการกระบวนการนั้น สามารถรวบรวมได้ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านวิธีและขั้นตอนการดำเนินงาน

2.1.1 ควรจะมีคู่มือการปฏิบัติด้านการสืบสวนสอบสวนคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน เพื่อเข้าใจขั้นตอนและกระบวนการดำเนินคดีได้อย่างถูกต้อง

2.1.2 การดำเนินคดีเกี่ยวกับการยึดทรัพย์ยังไม่มีการดำเนินการจริงจัง

2.1.3 เจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ต้องมีความรู้ความสามารถ เข้าใจในทุกมิติโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเหยื่อ การดำเนินการวิธีการในเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

2.1.4 ให้อำนาจหน้าที่มากที่สุด โดยขออนุมัติ ลดหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่

2.1.5 ควรจะมีการกำหนดหรือวางกรอบให้ชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ

2.1.6 ปัจจุบันนี้การปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกันอีกหลายหน่วยงาน หน่วยงานใดไม่เกี่ยวข้องไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว โดยเฉพาะผลประโยชน์สร้างความลำบากให้กับผู้ประกอบการทั้งหลายรวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่โดยตรง

2.1.7 การเบิกจ่ายกองทุนป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มาใช้ในการสืบสวนคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ไม่ปรากฏมาตรการวิธีการทำให้ขาดงบประมาณในการสืบสวน

2.1.8 การติดต่อสื่อสารกับผู้เสียหายผู้ต้องหายังมีปัญหาในขั้นตอนของการสืบสวน

2.2 ด้านการประสานงาน

2.2.1 สถานทูตต่าง ๆ ที่มีเด็กและเยาวชนไทยถูกล่อลวงไปล่วงละเมิดทางเพศ หรือเด็กและเยาวชนของประเทศนั้นถูกล่อลวงมาล่วงละเมิดทางเพศในประเทศไทย ยังไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและนักสังคมสงเคราะห์ดีเท่าที่ควร

2.2.2 ประชาสัมพันธ์หน่วยกับประชาชนให้เข้าใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

2.2.3 ความไม่คล่องตัวในการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานของทางราชการด้วยกันและองค์กรเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ

2.2.4 อยากให้ภาครัฐให้ความสำคัญและดำเนินการสนับสนุนการป้องกันปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนอย่างเป็นทางการมากขึ้นในต่างประเทศ ซึ่งมีการรณรงค์อย่างจริงจัง

2.2.5 ต้องประชาสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ให้มากเพื่อประชาชนจะได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อจะได้ไม่ถูกหลอกลวงไปเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ

2.2.6 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต้องให้ความสำคัญเรื่องการสืบพยานไว้ก่อน เนื่องจากเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่าผู้เสียหายจะให้ความร่วมมือ เรื่องการล่วงละเมิดทางเพศน้อยมากประมาณ 1% เท่านั้น เนื่องจากอับอาย หรือเกรงกลัวว่าจะเกิดอันตรายแก่ตนเองหรือครอบครัว

2.2.7 เกี่ยวกับการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในด้านการช่วยเหลือเหยื่อให้สะดวกและรวดเร็วในการดำเนินการช่วยเหลือได้ทันที่

3. ผลลัพธ์

เป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และสามารถลดคดีลงมากพอสมควร จึงเห็นด้วยกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้เกิดความปลอดภัยจากอาชญากรรมการค้ามนุษย์และการล่วงละเมิดทางเพศ ชุมชนมีความสุขและความพึงพอใจของประชาชนเป็นอย่างมาก

ข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepht Interview)

การสัมภาษณ์ผู้บังคับการกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์และรองผู้กำกับการที่รับผิดชอบทั้งหน่วยงานในส่วนกลาง ในประเด็นที่เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ยังเป็นเครื่องมือสำคัญของเจ้าหน้าที่ตำรวจ บก.ปคม. ที่จะดำเนินการและช่วยเหลือเหยื่อจากการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

1. ปัจจัยนำเข้า

1. ด้านกฎหมาย

ในประเด็นนี้ พบว่า ผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้ที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการละเมิดทางเพศ โดยเฉพาะ จึงมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กฎหมายที่ใช้ในปัจจุบันฉบับนี้เป็นกฎหมายที่พัฒนาขึ้นมาจากกฎหมายมาตรการที่มีอยู่เดิม และผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่ามีความเข้าใจในกฎหมายฉบับนี้พอสมควร

นอกจากประเด็นด้านความรู้ความเข้าใจแล้ว ผู้ถูกสัมภาษณ์ยังเห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ที่มีความใหม่สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่มาก และเกิดปัญหาด้านการตีความของเจ้าหน้าที่ ผู้ถูกสัมภาษณ์หลายท่านให้ความเห็นสอดคล้องกันในด้านความชัดเจนของกฎหมายและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่และการขาดแคลนทรัพยากรในการปฏิบัติงาน

ประเด็นเรื่องอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่บัญญัติเอาไว้ตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ได้ก่อให้เกิดความสับสน โดยผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติขึ้น แท้จริงเป็นใคร มีอำนาจมากน้อยเพียงใดเนื่องจากกฎหมายกำหนดไว้ไม่ชัดเจน สำหรับประเด็นที่ไม่เข้าใจจะเป็นเรื่องของพนักงานเจ้าหน้าที่ และอำนาจในการตรวจค้นนั้นมีค่อนข้างมากตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้ เช่น การเข้าตรวจสถานที่โดยที่ไม่มีหมายได้ ประเด็นนี้อาจถามว่า โดยปกติแล้วการตรวจค้นนั้นจะเป็นหน้าที่ของทางตำรวจ แต่หากอ่านตามกฎหมายจะบ่งบอกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะเป็นคนอื่นที่นอกเหนือไปจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมันเป็นไปได้หรือไม่ที่คนทั่วไปจะสามารถทำหน้าที่ตรวจค้นได้

เรื่องของพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความสับสนว่าพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นคือใคร เพราะเคยมีกรณีที่เกี่ยวข้องจากบ้านเกร็ดตระการ มาพร้อมกับนักสังคมสงเคราะห์ซึ่งดูแล้วยังถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ที่อายุน้อย มากขอให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่เหยื่อ คำถามคือนักสังคมสงเคราะห์คนนั้นถือเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ เพราะว่าในกฎหมายเขียนไว้ยังไม่ชัดเจน

2. ด้านบุคลากร

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคต่อการนำพระราชบัญญัติไปบังคับใช้ โดยส่วนใหญ่ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่ายังมีความขาดแคลนในด้านทรัพยากรในการปฏิบัติงาน โดยกล่าวถึงปัญหาด้านบุคลากรว่าบุคลากรยังมีปัญหาที่ไม่รู้และไม่เข้าใจในข้อปฏิบัติ

พนักงานสอบสวนทั่วไป ความเข้าใจในเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ยังมีน้อย ความเชี่ยวชาญและชำนาญการในด้านนี้ก็ยังมีไม่มาก ดังนั้น เวลาที่ทำงานเกี่ยวกับประเด็นนี้ต้องอาศัยเวลา ความอดทน และงบประมาณ ตำรวจท้องที่หรือตำรวจทั่วไปก็มักจะไม่อยากทำ

พนักงานตรวจแรงงานถึงแม้จะมีอยู่ทั่วประเทศ แต่พนักงานเองก็มีภารกิจในเรื่องการตรวจแรงงานทั่วไป เรื่องการร้องทุกข์ และคิดว่ายังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่มีอยู่

3. ด้านงบประมาณ

ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณที่เห็นสอดคล้องกัน คือ งบประมาณที่ใช้ดำเนินการเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ของหน่วยงานที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ และหน่วยงานของรัฐจะมีปัญหาเรื่องความไม่เพียงพอ และความไม่ชัดเจนเรื่องระเบียบการเบิกจ่าย การบริหารกองทุน โดยกล่าวว่า ในประเด็นของงบประมาณ ซึ่งงบประมาณที่เข้ามาสนับสนุนการทำงานด้านนี้มีการจัดสรรมาไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง อีกทั้งเครื่องมือก็ไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่งบประมาณที่ได้มาจะมาจากมูลนิธิหรือองค์กรต่างชาติ ซึ่งองค์กรเหล่านี้ก็ต้องการการทำงานตอบแทน เพราะทางองค์กรเหล่านี้จะเข้าใจว่า งบของทางตำรวจนั้นมีไม่เพียงพอ

สำหรับด้านงบประมาณ ปกติจะเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องของค่าอุปโภคบริโภค ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายหลัก สำหรับเงินกองทุนสืบสวนเราก็ยังได้รับอยู่ แต่มันจะมีระเบียบกำกับการใช้ เช่น ค่าสาย ในกรณีทิ้งบปกติไม่มีถึงจะนำมาใช้ได้ แต่การเบิกนั้นต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด แต่ปัญหาคือ คณะกรรมการยังไม่กำหนด เลยไม่สามารถนำมาเบิกใช้ได้

เรื่องงบประมาณถือว่าไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สำหรับอุปกรณ์เรื่องรถไม่เพียงพอ บางครั้งในการปฏิบัติงานตำรวจต้องไปขอยืมทางกระทรวง พม. มาใช้ทำงาน สำหรับเบี้ยเลี้ยงก็จะใช้งบประมาณของทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามปกติ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับงบประมาณด้านการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ขาดอุปกรณ์ในการติดตาม หากต้องการก็จะต้องจัดหาเอง เพราะว่าไม่มีงบประมาณสนับสนุนกองทุนที่กระทรวง พม. จัดมาเป็นกองทุนด้านการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ซึ่งโดยปกติแล้วตำรวจก็ไม่ค่อยได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวเท่าไร เงินที่เราใช้สำหรับการทำงานจะมาจากกองทุนสืบสวนสอบสวนที่มาจากงบประมาณของสำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติ ถึงแม้จะเป็นเงินงบประมาณก็จริงแต่การใช้ก็ต้องมีคณะกรรมการมีการตรวจสอบที่เป็นไปตามระเบียบ

4. ด้านนโยบาย

ผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า เรื่องการละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนนั้นเป็นเรื่องที่หลายประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญ ผู้บริหารหลายท่านได้ให้ความเห็นไปในทางเดียวกันว่า เนื่องจากรัฐบาลกำหนดให้เรื่องการละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนเป็นเรื่องสำคัญ จึงใส่ใจและให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามเป็นอย่างมาก

สำหรับเรื่องนโยบาย รัฐบาลมองเห็นปัญหาว่าการละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนนั้นเป็นเรื่องระดับชาติเพราะว่าในประเทศสากลจะถือว่าเรื่องละเมิดทางเพศเป็นเรื่องใหญ่ การละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือการนำเด็กและเยาวชนลงมาเป็นทาสเพื่อบำบัดความใคร่เป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นในโลกนี้ การที่รัฐบาลให้ความสำคัญสามารถนำมาเป็นจุดแข็งได้ว่า ทุกคนให้ความร่วมมือในส่วนนี้

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทางเพศเป็นนโยบายหนึ่งของทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถือว่าเป็นงานอีกแขนงหนึ่งที่ต้องถือปฏิบัติ คือ พฤติกรรมที่อาจเป็นการกระทำผิดตามกฎหมายอาญาเช่น การทำร้ายร่างกาย การข่มขืน เป็นต้น จากการศึกษารูปแบบของการละเมิดทางเพศงานที่เราดำเนินการอยู่จะมีทั้งการป้องกันและการปราบปราม แต่ส่วนมากจะเป็นการทำงานเพื่อการปราบปรามเป็นหลักทั้ง ๆ ที่เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบแล้วสามารถดำเนิน โครงการเชิงป้องกันได้ด้วย

อย่างไรก็ตาม นอกจากประเด็นการให้ความสำคัญในเรื่องของนโยบายแล้ว ผู้ถูกสัมภาษณ์ยังมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องปัญหาเชิงนโยบายที่คิดว่านโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทางเพศนั้น ถึงแม้เจตนารมณ์ของนโยบายจะเป็นเรื่องที่ดี แต่ปัญหาในการเรื่องของการขาดความชัดเจนของนโยบายเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาด้วยเช่นกัน โดยกล่าวว่านโยบายถือได้ว่าเป็นความจริงจังและต่อเนื่อง กล่าวคือ เวลาสั่งงานนั้นมีความต้องการให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลแต่ในทางปฏิบัตินั้นค่อนข้างกระทำได้ยาก แม้ว่าทำได้ก็ต้องอาศัยระยะเวลาหนึ่ง สำหรับเรื่องการป้องกัน ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็มีการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์แจกจ่ายให้แก่ภาคประชาชนและในด้านการปราบปราม

มองว่ายังไม่ชัดเจน ถึงแม้ว่านายกรัฐมนตรียะประกาศเป็นวาระแห่งชาติแล้วก็ตาม แต่ทางตำรวจยังไม่เน้นหนักเท่าที่ควร เพราะว่ามันไม่ใช่เพียงแต่หน่วยงานของเราหน่วยเดียวมันเป็นสิ่งที่ตำรวจทั้งประเทศจะต้องมองเห็นปัญหาเหล่านี้ร่วมกัน และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ด้วยกัน โดยอาจจะมีการเป็นแกนหลัก เพราะอย่าลืมว่ากำลังพลของเรามีจำกัด

ดูแลเพียงแค่สองภาค ก็เป็นจำนวนสิบเจ็ด สิบแปดจังหวัดแล้ว การที่เราไม่ได้เนวร่วมของตำรวจ แต่ละท้องที่หรือองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ปัญหาแบบนี้ เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยการบูรณาการและการทำงานร่วมกันของแต่ละหน่วยงาน ถึงจะประสบความสำเร็จได้

ในด้านนโยบายเองก็ต้องมีวิธีการจัดการชัดเจน กติกาที่ใช้ระหว่างประเทศเองก็ต้องมีความชัดเจนทั้งกระบวนการ เพราะถ้าหากเราตอบเองว่าการปฏิบัติของเราหรือมาตรการที่เราใช้อยู่ที่นั่นมันดีอยู่แล้วก็จะเกิดปัญหาตามมาอีกว่า หากดีจริงแล้วทำไมเราถึงไม่เข้าร่วมเป็นประเทศสมาชิก

5. ด้านทัศนคติ

ผู้ถูกสัมภาษณ์ให้ความเห็นเกี่ยวกับเจตคติของผู้ปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน ว่าด้านเจตคติของคนทำงานจำเป็นต้องมองเรื่องการละเมิดทางเพศให้เป็นปัญหาที่สำคัญและต้องตระหนักถึงการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการป้องกันและปราบปรามอย่างจริงจัง ด้านทัศนคติของคนทำงานก็ต้องเปลี่ยน เพราะหากคนทำงานยังมองว่า การละเมิดทางเพศเป็นเพียงอาชญากรรมธรรมดา หรือเหยื่อของกระบวนการละเมิดทางเพศนั้นรู้เท่าไม่ถึงการณ์เอง มันก็จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน ดังที่กล่าวมาแล้วว่าปัญหาด้านงบประมาณ บุคลากร นโยบาย และเจตคตินั้นมันเป็นปัญหาพื้นฐานที่ต้องพบเจอ แต่สิ่งที่สำคัญกว่าคือการให้นิยามความหมายของปัญหา และในความเป็นจริงปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น มันไปเกี่ยวข้องกับปัญหาพื้นฐานในด้านใด

ทัศนคติของเจ้าหน้าที่เองนั้นยังมีความไม่เข้าใจในกฎหมาย ฉบับนี้อยู่ โดยเฉพาะพนักงานเจ้าหน้าที่หลาย ๆ คนไม่เข้าใจในเรื่องของการละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ทำให้ต้องมีการปรับทัศนคติตรงนี้เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น ก็เพราะเห็นว่าปัญหาตั้งแต่เดิมนั้นเป็นอย่างไร กฎหมายนี้จึงออกมาในแนวสากล และมีการทำงานอย่างเป็นสหวิชาชีพ ไม่มองผู้เสียหายว่าเป็นผู้ต้องหา แต่ให้การช่วยเหลือ

2. กระบวนการทำงาน

2.1 ด้านวิธีการและขั้นตอนในการทำงาน

กระบวนการปฏิบัติงานตามกฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน พบว่า ผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันในประเด็นขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมายฉบับนี้ที่มีมากเกินไปและมีความซับซ้อน ก่อเกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงานมองว่า ขั้นตอนมีมากเกินไป ไม่ถือว่าเป็นการลดขั้นตอนเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรนั้น ยิ่งเกิดปัญหาเรื่องความล่าช้าในเรื่องการเดินหนังสือ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ก่อนที่อัยการจะเสนอเรื่องกลับมานั้น การสอบสวนที่กระทำไปก่อนหน้าเป็นการสอบสวนที่ชอบ

หรือไม่ ตรงนี้เองก็ถือว่าเป็นปัญหา เพราะขั้นตอนที่เหมาะสมสำหรับคดีที่เกิดนอกราชอาณาจักรควรเริ่มมาจากสถานกงสุล ผ่านอัยการแล้วจึงมาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่ที่เราปฏิบัติกันอยู่นี้เป็นการกระทำที่กลับขั้นตอนทั้งหมด ดังนั้นจึงเป็นประเด็นหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหา

กฎหมายนี้มีความยุ่งยากมากหลังจากการแถลงข่าวทุกหน่วยงานก็สลายตัวไปหมดแล้ว พนักงานสอบสวนของเราเองก็ไม่อยากจะทำงานด้านนี้เหมือนกัน เนื่องจากมันมีความยุ่งยาก ถึงแม้ว่าการประสานงานระหว่างหน่วยงานจะได้รับความร่วมมือในระดับหนึ่ง แต่บางครั้งก็ต้องใช้เวลาในการดำเนินการพอสมควร

อย่างไรก็ตามผู้บริหารหน่วยงานของกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับค้ำมนุษย์บางส่วนสะท้อนว่า การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายฉบับนี้ไม่ถือว่าเป็นการลดขั้นตอนการทำงานด้านการละเมิดทางเพศ หากแต่ขั้นตอนที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้ปฏิบัตินั้น กลับเป็นขั้นตอนที่ทำให้ความยุ่งยากในการปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น โดยเห็นว่าการลดขั้นตอนเกิดขึ้นได้ในบางกรณีเท่านั้น บางกรณีก็ขั้นตอนที่ยืดเยื้อเพิ่มมากขึ้น เช่น กรณีเด็ก หากขั้นตอนการทำงานเกิดความยืดเยื้อหรือล่าช้า มันส่งผลให้เกิดความเสียหาย หากเด็กที่เป็นพยานเกิดหลบหนี ก็จะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของการสอบสวน เพราะว่าการละเมิดทางเพศนั้น พยานหลักฐานจะอยู่ที่ตัวผู้เสียหายเป็นหลัก ดังนั้น หากผู้เสียหายหลบหนีแล้ว การที่จะดำเนินการกับผู้กระทำความผิดนั้นแทบจะจบสิ้นเลยทีเดียว คือ หากพยานหนีไปแล้วจะทำต่อไปได้หรือไม่ ในทางปฏิบัติก็สามารถทำได้เพียงแต่ต้องอาศัยความร่วมมือตาม พ.ร.บ. มาตรการความร่วมมือในปี 2535 แต่วามันก็จะเกิดความล่าช้า กระบวนการขั้นตอนกว่าจะได้มา มันก็จบสิ้นไปแล้ว

ในเรื่องของการลดขั้นตอนนั้น การปฏิบัติงานตามกฎหมายฉบับนี้เองก็ยังยืดขั้นตอนตามกระบวนการยุติธรรมที่มีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำกับอยู่ แม้ว่าเราเองจะพยายามให้เกิดการทำงานที่รวดเร็วมากที่สุด แต่ในบางกรณีก็ยังคงเกิดข้อขัดข้องอยู่บ้าง

2.2 ด้านการประสานงาน

การประสานงานระหว่างหน่วยงานตามกฎหมายฉบับนี้ เป็นการทำงานที่ต้องอาศัยหน่วยงานหลายหน่วยงานและทีมงานสหวิชาชีพอันประกอบไปด้วย แพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ร่วมกันปฏิบัติงานกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ ศาล และอัยการ ในการประสานงานกับหน่วยงานหลายภาคส่วนนี้ยังประสบปัญหาทางการปฏิบัติอยู่บ้าง โดยที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ที่เป็นผู้บริหารกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ กล่าวว่าเป็นปัญหาที่แท้จริงที่เราต้องหาคำตอบ คือ เราจะสามารถประสานการสอบสวนร่วมกับหน่วยงานของต่างประเทศได้หรือไม่ มีแนวทางในการปฏิบัติหรือไม่ มีกฎหมายข้อใดที่รองรับได้บ้าง

ในเรื่องของการประสานงานระหว่างหน่วยงานในความคิดของตนมองว่า ยังถือว่าไม่ค่อยดี และต้องปรับปรุงอย่างไรก็ตาม มีผู้บริหารของกองกำกับการ 1-6 ที่ให้ข้อมูลว่า การประสานงานในพื้นที่นั้นถือว่าไม่มีปัญหา และสามารถปฏิบัติได้ โดยระบุว่า ส่วนการประสานงาน และการบริหารจัดการในตอนนี้ยังไม่มีปัญหา เพราะเรามีการแบ่งพื้นที่เขตรับผิดชอบให้แต่ละ กองกำกับทั้ง 6 กอง นั้นไปประสานกับพื้นที่ของแต่ละกองแต่ละภาคเป็นการบูรณาการสนธิกำลัง การทำงานร่วมกัน

ทั้งนี้ ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนกลับให้ความคิดเห็น ที่แตกต่างจากผู้บริหารของกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งไม่เห็นว่าการประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นปัญหา โดยกล่าวถึงการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เอาไว้ว่าสำหรับการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ไม่ถือว่ามีปัญหา ไม่ว่าจะเป็น หน่วยงานข้างเคียง หรือกระทรวง ทบวง กรม ก็ยังมีการประสานงานระหว่างกันค่อนข้างดีอยู่

การประสานงานอยู่ในระดับที่พอใช้ได้ เพราะหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น กระทรวงพัฒนาสังคมที่ดำเนินการเกี่ยวกับคดีค้าประเวณีก็จะต้องส่งผ่านมายังเรา หรือทาง กระทรวงแรงงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว ก็จะต้องดำเนินการส่งผ่านมาทางเรา แต่ถ้า เราดำเนินการด้วยตนเองในกรณีถ้าผู้เสียหายเป็นคนไทย เราดำเนินการสอบสวนเสร็จเราก็จะจบ ขั้นตอน แต่ในกรณีที่เป็นชาวต่างชาติเราก็จะดำเนินการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาช่วย ดูแล เพราะแต่ละหน่วยงานก็มีความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการกันอยู่

2.3 ด้านการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่

นอกจากประเด็นด้านความไม่เข้าใจในอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ผู้ถูกสัมภาษณ์ยังให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม กฎหมายนี้ไปในทิศทางเดียวกัน คือ การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นยังไม่มีความชัดเจน โดยระบุว่า การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่นั้นเห็นว่ายังปฏิบัติงานได้อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากคำว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดขึ้นกับคนที่ปฏิบัติงานจริงอาจจะไม่ตรงกัน เพราะข้อกำหนด และหลักเกณฑ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่ชัดเจน

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่ตำรวจก็เหมือนกับทำหน้าที่เป็นเพียง คนนำสาร เพราะเวลาเข้าจับกุมมันอาจตัดเทียมตำรวจ และส่วนตัวเองก็คิดว่าไม่สามารถให้คำแนะนำได้ ในภาพรวมมองว่าการทำงานยังไม่ถือว่ามี การปฏิบัติงานอย่างแท้จริง พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกิดขึ้น เป็นเพียงการทำงานเชิงภาพลักษณ์เท่านั้น

ในความเป็นจริง คำรวจไม่จำเป็นต้องใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เลย เพราะคำรวจเองก็มีอำนาจในการจัดการอยู่แล้ว เช่น การออกหนังสือเรียก หรือหน้าที่ปฏิบัติขั้นพื้นฐานของพนักงานสอบสวนทั่วไป แต่สำหรับคำรวจแล้วมองว่าไม่เป็นประโยชน์และ แต่สำหรับหน่วยงานที่ไม่มีข้าราชการที่มีอำนาจในการค้นก็อาจจะมีประโยชน์

ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลอีกประเด็นที่น่าสนใจ ในแง่ของการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มากเกินไป จะส่งผลให้เกิดปัญหาจากอำนาจนั้นได้ โดยผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐท่านหนึ่งระบุว่าสำหรับเรื่องการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพิจารณาตามกฎหมายนี้อาจจะมีปัญหา เนื่องจากกฎหมายที่ให้ทุกคนมีอำนาจ มันอาจจะส่งผลให้ระบบมันเสียในระยะยาวได้ เพราะว่าการเข้าตรวจค้นสถานที่หรือการปฏิบัติงานตามกฎหมายฉบับนี้นั้นเป็นการทำงานที่ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด เพราะว่าการให้อำนาจแก่บุคคลแบบนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างอันตราย ถึงแม้ว่าในข้อกฎหมายจะกำหนดไว้ว่าคนที่จะมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นจะต้องเป็นข้าราชการระดับสามขึ้นไปก็ยังถือว่าไม่ปลอดภัย เพราะหากมีการใช้อำนาจในทางที่ผิดนั้นจะก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายอย่างใหญ่หลวงได้

นอกจากนี้ การสัมภาษณ์ผู้บริหารของหน่วยงานเอกชนแห่งหนึ่ง ยังได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในทางปฏิบัติ ว่าสามารถใช้ได้จริงหรือไม่เพราะตามกฎหมายระบุให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถทำการตรวจค้นได้โดยที่ไม่ต้องมีหมายศาล ในทางปฏิบัติมีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กล้าตรวจค้น โดยไม่มีหมายศาลหรือไม่ โดยระบุว่ากฎหมายจะชี้ให้เห็นว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีอำนาจพิเศษนอกเหนือจากที่ปฏิบัติงานตามปกติ เวลาที่สอนก็จะบอกเลยว่า ถึงแม้จะมีอำนาจตามมาตราที่กฎหมายบอก แต่ถ้าไม่แน่ใจให้ไปขออนุญาตจากศาลจะดีกว่า เพราะกฎหมายเปิดช่องให้ก็จริง แต่เพื่อความปลอดภัย ขออนุญาตศาลจะปลอดภัยที่สุด

3. ผลลัพธ์

3.1 ด้านสถิติจำนวนคดี

ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติของคดีการปราบปรามการละเมิดทางเพศที่สอดคล้องกัน โดยระบุว่า คดีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์นั้นลดลง เนื่องจากมีการบังคับใช้กฎหมายด้านการละเมิดทางเพศเกิดขึ้น ทำให้มีการจับกุมความผิดประเภทนี้โดยเฉพาะมากขึ้น แต่ถ้ามองกันในแง่ของสถิติ จำนวนคดีอาจจะไม่ลดลงจากเดิมมากนัก ทั้งนี้ เนื่องจากบางคดียังอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาและกฎหมายฉบับนี้ถือว่ายังบังคับใช้ได้ไม่นาน อาจจะยังไม่เห็นความเปลี่ยนแปลง

ในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงในสถิติคดีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทางเพศ เด็กและเยาวชนยังไม่ปรากฏชัดเจน เนื่องจากบางคดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งอาจจะอยู่ในช่วงคาบเกี่ยวของการเกิดขึ้นของกฎหมายฉบับนี้ แต่โดยส่วนตัวยังไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ รองผู้กำกับการ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับสถิติคดีด้านการละเมิดทางเพศว่าการทำงานด้านการละเมิดทางเพศนั้นจะไม่ได้มองผลสำเร็จของการปฏิบัติงานจากสถิติด้านคดีความ แต่จะมองจากการดำเนินการด้านการละเมิดทางเพศว่าสำเร็จตามเป้าประสงค์ของการปฏิบัติงานหรือไม่

การทำงานของหน่วยงานไม่ได้มองถึงจำนวนคดีที่ลดลงว่ามีความสำคัญ หรือส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการเกี่ยวกับการละเมิดทางเพศหรือไม่ คือ ถ้าจำนวนผู้เสียหายลดลงแปลว่าเราทำงานด้านการละเมิดทางเพศได้ดี อันนี้ไม่ใช่แนวทางในการทำงานของกระทรวง สมมุติว่าเราช่วยเหลือเคสมาสิบคดี แต่มีเคสที่เข้าสู่กระบวนการช่วยเหลือของรัฐ หรือผู้เสียหายบางคนเกรงกลัวอิทธิพลและเลือกที่จะไม่เข้าสู่ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือ เราก็จะไม่สามารถทราบถึงจำนวนของผู้เสียหายได้ว่ามีอยู่มากน้อยเพียงใด เหมือนถามว่าประเทศไทยมีโจรทั้งหมดกี่ราย ก็ไม่มีทางทราบจำนวนได้ถ้าไม่ถูกจับกุม เรามองความสำเร็จว่าถ้ามีเหตุแล้วเราสามารถให้ความคุ้มครองช่วยเหลือเป็นปัจจัย และมองหน่วยงานที่ทำงานเรื่องนี้มากกว่า อย่างคดีที่ลดลงไม่มีผลในเชิงตรรกะ ส่วนตัวก็ไม่ได้มองว่าจำนวนจะแสดงถึงความสำเร็จ แต่ให้ความสำคัญกับกระบวนการเข้าถึง และการประสานงานร่วมกับเครือข่าย ทางกระทรวงมองว่า พ.ร.บ. นี้เป็นตัวเสริมให้การทำงานของเรายู่แล้ว แต่จะทำให้คดีลดลงและประสบความสำเร็จหรือไม่คิดว่าไม่ใช่

3.2 ด้านความพึงพอใจของประชาชน

ผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้งสองรายตอบไปในทิศทางเดียวกันว่า ไม่สามารถตอบแทนประชาชนได้ว่า มีความพอใจมากน้อยเพียงใด แต่มีความเห็นว่าปัญหาที่ทำให้ประชาชนไม่เกิดความพอใจนั้น มาจากการที่ประชาชนไม่ทราบว่ากฎหมายนี้มีประโยชน์อย่างไร ประชาชนจะพึงพอใจหรือไม่ก็ต้องอยู่ที่ว่าประชาชนนั้นรู้กฎหมาย คือ ต้องรับรู้ก่อนว่ามีกฎหมายฉบับนี้อยู่ในประเทศไทย และสิ่งนี้มีผลกระทบต่อตัวประชาชน และคนรู้จักกฎหมายการละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน เหมือนกับที่รู้จัก พ.ร.บ. เช็กสามารถวัดได้เลยว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากน้อยแค่ไหน แต่เพราะว่าเล็งเห็นแล้วว่ากฎหมายนี้มีประโยชน์กับประชาชนถึงได้ออกกฎหมายฉบับนี้ออกมา ถ้าจะตอบอย่างกำปั้นทุบดินก็ต้องตอบว่ามันมีประโยชน์แต่มันจะส่งผลต่อความพอใจของคนหรือไม่ก็ต้องขึ้นอยู่กับคนที่ปฏิบัติ เพราะว่าไม่ใช่ว่ามีกฎหมายนี้ออกมาแล้วประชาชนจะดีใจ แต่ประชาชนจะพอใจก็ต่อเมื่อได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ไม่สามารถอนุมานว่าประชาชนมีความพึงพอใจอย่างไรได้โดยที่ปราศจากการสำรวจ แต่ประเด็นเรื่องการสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนนั้น กระทรวง พม. ของเราทำภารกิจที่ให้ประชาชนมั่นใจได้ แต่ในหน่วยงานอื่น ๆ ก็ต้องปฏิบัติงานหรือประสานงาน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน

คำตอบคงเหมือนเดิม คือ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่ามิถุนายนจะเปิดทางพิเศษ เลยไม่ทราบว่าประชาชนมีความพอใจหรือมีความมั่นใจอย่างไรบ้าง ประชาชนจะพึงพอใจอย่างไรบ้างนั้นไม่ทราบ แต่ว่ากฎหมายฉบับนี้มีประโยชน์กับประชาชน และผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจะได้รับประโยชน์อย่างแน่นอน ช่องทางมันเปิดให้เหยื่อนั้นพอใจ แต่ในกระบวนการนั้นเหยื่อพอใจหรือไม่ เพราะกรณีเด็กหรือเยาวชนต่างคำที่เป็นเหยื่อที่ไม่สามารถทำงาน ได้ต้องติดอยู่กับบ้านพักเป็นเวลากว่า 3 ปี ซึ่งไม่ต่างอะไรกับการติดคุกหรือถูกจองจำ

บทที่ 4

สถานการณ์เกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

สถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทย

สถานการณ์ในประเทศไทย มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล เปิดเผยสถานการณ์ความรุนแรงทางเพศปี 2556 จากการรวบรวมสถิติข่าวความรุนแรงทางเพศปี 2556 จากหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด คมชัดลึก และมติชน พบว่า ข่าวการกระทำความรุนแรงทางเพศมีทั้งหมด 169 ข่าว ประเภทข่าวที่พบมากที่สุด คือ ข่าวข่มขืน 51.5% รองลงมา ข่าวอนาจาร 17.1% ข่าวพยายามข่มขืน 13.6% ข่าวรัมโทรม 7.1% ข่าวพรากผู้เยาว์ 2.4% นอกจากนี้ยังมีกรณีอื่นๆ คือ การค้าประเวณี 3.6% ข่าวชายกระทำต่อเพศชาย 4.7% ในจำนวน 169 ข่าวนี้ มีผู้ถูกกระทำความรุนแรงทางเพศทั้งสิ้น 223 ราย เสียชีวิต 29 ราย และในจำนวนนี้เสียชีวิตจากการถูกข่มขืนมากถึง 22 ราย หรือ 75% “ปัจจัย กระตุ้นให้เกิดความรุนแรงทางเพศ 37.7% มาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รองลงมา มีปัญหาการควบคุมยับยั้งอารมณ์ทางเพศ 24.5% ต้องการชิงทรัพย์ 20.8% สำหรับช่วงอายุผู้ที่ถูกกระทำ ได้แก่ 11-15 ปี 35.1% รองลงมา 16-20 ปี 22% และ 26-30 ปี 10.1% ที่น่าตกใจ คือผู้ถูกกระทำที่อายุน้อยที่สุดเป็นเด็กหญิงวัยเพียง 1 ขวบ 9 เดือน ส่วนอายุผู้ถูกกระทำที่มากที่สุด คือ 85 ปี ซึ่งถูกกระทำในกรณีข่มขืน สำหรับผู้กระทำที่อายุน้อยสุด อายุเพียง 10 ปีกระทำในข่าวรัมโทรม และผู้กระทำที่อายุมากที่สุด อายุ 85 ปี กระทำอนาจารเด็ก”

นอกจากนี้ ยังพบความสัมพันธ์ของผู้กระทำและผู้ถูกกระทำคือ 47.5% เป็นคนแปลกหน้ามากที่สุด รองลงมา 41.8% เป็นคนรู้จักคุ้นเคยกัน 5.6% เป็นคนในครอบครัว/เครือญาติ และ 5.1% เป็นคนที่รู้จักผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ก สำหรับอาชีพผู้ถูกกระทำ พบว่าเป็นนักเรียน/นักศึกษามากที่สุด 59.2% รองลงมาเป็นกลุ่มเด็กเล็ก 6.6% พนักงานบริษัท 5.4% ส่วนผู้กระทำมีอาชีพเป็นลูกจ้าง/รับจ้าง 19.2% รองลงมาว่างงาน 14.3% เป็นนักเรียน/นักศึกษา 12.8% ครู/อาจารย์ 8.5% และขับรถ/รถแท็กซี่ 7.8% ทั้งนี้ พื้นที่เกิดเหตุมากที่สุดยังเป็นกรุงเทพฯ 26.6%รองลงมา ชลบุรี 11.8 % สมุทรปราการ 8.3% นนทบุรี 5.9% ปทุมธานี 5.3% ความรุนแรงทางเพศดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำทั้งทางร่างกายจิตใจ 1 ใน 3 มีอาการหวาดผวา ระวัง ซึมเศร้า รองลงมา คือ ผู้กระทำใช้อำนาจบังคับข่มขู่ละเมิดทางเพศ ทำให้ผู้ถูกกระทำขัดขืนต่อสู้จนถูกฆ่าเสียชีวิต หลายรายถูกทำร้าย

ร่างกายอาการสาหัส และมีที่ไม้กล้าแจ้งความเอาผิด อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบสถิติข่าวความรุนแรงทางเพศปี 2556 กับ ปี 2554 พบว่า ปี 2556 มีจำนวนข่าวความรุนแรงทางเพศเพิ่มขึ้น (ปี 2554 มีจำนวน 158 ข่าว) โดยประเภทข่าวที่ครองแชมป์อันดับ 1 ยังคงเป็นข่าวข่มขืน

จากสถิติการให้บริการของศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุข พบว่า การกระทำความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก มีแนวโน้มสูงขึ้น ปี 2556 มีจำนวน 31,866 ราย เฉลี่ยวันละ 87 ราย หรือทุกๆ 15 นาที มีผู้หญิงและเด็กถูกทำร้าย 1 คน ซึ่งผู้ที่กระทำส่วนใหญ่เป็นบุคคลใกล้ชิดที่เด็กไว้วางใจ และจากการให้บริการคำปรึกษาของมูลนิธิฯ พบว่า มีผู้ขอรับบริการ 261 ราย ในจำนวนนี้ประสบปัญหา 385 กรณี โดยจะมีระบบบริการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและด้านสังคมสงเคราะห์ ผู้กระทำเป็นคนที่มีความรู้มีการศึกษา ส่วนใหญ่ไม่ควบคุมอารมณ์ แม้กฎหมายจะเปลี่ยนไปแต่ผู้กระทำก็ยังใช้อำนาจ เช่น ทำให้ผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะจำยอมมีเพศสัมพันธ์ เพราะผู้กระทำเป็นเจ้าหน้าที่ หรือกรณีหญิง 17 ปี ถูกเพื่อนในชั้นเรียนข่มขืนถ่ายคลิปข่มขู่ เด็ก 7 ขวบ ข่มขืนเด็ก 7 ขวบ และกรณีหญิงถูกข่มขืนขณะตั้งครรภ์ หรืออดีตแฟนใช้อุบายหลอกข่มขืน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบคือกระบวนการส่วนใหญ่ยังปกป้องผู้กระทำ หลายกรณีเอาผิดไม่ได้ คดีล่าช้า การให้ยอมความขณะเดียวกันศูนย์ช่วยเหลือสังคม หรือ OSCC ของบางหน่วยงานขาดการจัดระบบรองรับ โดยเฉพาะการช่วยเหลือดำเนินคดีและกระบวนการส่งต่อที่ยังขาดความคล่องตัว แม้มีนโยบายประกาศชัดเจน แต่ยังขาดงบประมาณในการสนับสนุน และมีข้อจำกัด หรือแม้กระทั่งผู้เสียหายเข้าแจ้งความแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจบางสถานี อ้างเรื่องเหตุการณ์บ้านเมืองไม่ปกติ ให้ออไว้ก่อน”

สถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศหญิงและเด็กในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จากข้อมูลของสำนักงานปราบปรามยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNODC (United Nations Office On Drugs And Crime) กำลังเปิดแนวรบกับเครือข่ายการค้ามนุษย์ที่สร้างปัญหาอยู่ในภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะแถบ “ลุ่มน้ำโขง” ขณะนี้ มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง (บช.ก.) ในการปราบปรามอาชญากรรมทางเพศเกี่ยวกับเด็ก เพื่อลดระดับความรุนแรงก่อนปี 2558 ที่ประชาคมอาเซียนจะมีผลใช้บังคับ

ขบวนการค้ามนุษย์โดยเฉพาะบริเวณ “ลุ่มน้ำโขง” และใกล้เคียงถือเป็นหนามยอกอกเจ้าหน้าที่ตำรวจในกลุ่มประเทศเหล่านี้ ซึ่งมีปัญหาล้ำถัดกันคือ การบังคับใช้กฎหมายที่ยังไม่เป็นเอกภาพ ยังมีชนคนข้ามไปมาตามพรมแดนโดยมีกลุ่มแก่งนำพาทั้งการค้าประเวณีและเพื่อการกระทำอนาจารซึ่งเป็นการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กและเยาวชนอย่างร้ายแรง สถานการณ์ปัจจุบันยังไม่มีแนวโน้มลดลงแต่อย่างใด สหประชาชาติเชื่อว่าเมื่อเกิดประชาคมอาเซียนขึ้น ปัญหาดังกล่าว

จะยิ่งทวีความรุนแรงและสลับซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง เมื่อธุรกิจการค้า วัฒนธรรม เชื่อมโยงกันได้ แก่งอาชญากรข้ามชาติก็จะสร้างเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันได้ด้วยเช่นกัน

เว็บไซต์ humantrafficking ได้จัดให้ประเทศ “สิงคโปร์” เป็นหนึ่งในเป้าหมายของกลุ่ม ลักลอบค้ามนุษย์ โดยหลอกลวงหญิงสาวและเด็กจากประเทศไทย ฟิลิปปินส์ จีน และอินโดนีเซีย เพื่อขายบริการทางเพศและใช้เป็นแรงงาน ขณะเดียวกันสิงคโปร์ก็ยังไม่มียกกฎหมายต่อต้านการค้า มนุษย์โดยตรง ทั้งนี้ สหรัฐได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันการค้าแรงงาน ในสิงคโปร์ว่า รัฐบาลควรยกเว้นแก้ไขกฎหมายอาญาให้ถือว่าผู้ที่ทำการค้าผู้เยาว์ที่อายุต่ำกว่า 18 ปี เป็น “อาชญากร” และลงโทษผู้ใช้บริการทางเพศกับผู้เยาว์ไม่ว่าจะเป็นคนสิงคโปร์หรือชาว ต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวหรือประกอบธุรกิจ

ขณะที่สถานการณ์ในประเทศ “เวียดนาม” ซึ่งเป็นทั้งแหล่งนำเข้าและส่งออกแรงงาน ผิดกฎหมายชาย หญิงและเด็ก ที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคนี้ มีการบังคับใช้แรงงานและค้าบริการทางเพศ กระจายอยู่เกือบทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็น ไต้หวัน มาเลเซีย เกาหลีใต้ ลาว สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ญี่ปุ่น จีน ซาอุดีอาระเบีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ไทย สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐเช็ก ไชปรัส สวีเดน ตรินิแดด และโตเบโก คอสตาริกา รัสเซีย และประเทศอื่นๆ ในตะวันออกกลาง โดยแก๊งค์ค้ามนุษย์จะใช้วิธี ล่อลวง ทั้งการปล่อยเงินกู้และส่งแรงงานไปต่างประเทศเพื่อทำงานใช้หนี้ มีผู้หญิงและเด็ก เวียดนามถูกบังคับขายบริการทางเพศ โดยการล่อลวงจากแก๊งค์ค้าตามแนวชายแดนกัมพูชา จีน และลาว ก่อนถูกส่งต่อไปยังประเทศที่สามทั้ง ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ และในแถบยุโรป สำหรับ เด็กชาวเวียดนามยังถูกล่อลวงมาขายบริการทางเพศในเมืองใหญ่ๆ เช่น กรุงเทพมหานคร โฮจิมินห์ ซิตี้ และพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจใหม่ เช่น บินห์ เตือง อย่างไรก็ตาม ยังมีเด็กส่วนหนึ่งสมัครใจทำงาน เพื่อช่วยทางบ้านโดยมีความต้องการจากผู้ให้บริการที่ขอบเปิดบริสุทธิ์เด็กๆ เพิ่มมากขึ้น

สำหรับประเทศ “ลุ่มน้ำโขง” อย่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แหล่งส่งออกแรงงานผิดกฎหมายแต่กลับมีลักษณะพิเศษ คือ การออกไปขายแรงงานของเด็กและ สตรีส่วนใหญ่เกิดจากการชักชวนของคนในท้องถิ่น กันเองโดยใช้ทางผ่านประเทศเพื่อนบ้าน โดยไม่มีกลุ่มอาชญากรมอญเบื้องหลัง แรงงานชาย หญิง และเด็ก มักถูกชักชวนให้ข้ามแดนมา ทำงานในไทย ผู้ชายจะถูกหลอกล่อมาทำงานในโรงงานและธุรกิจประมง ส่วนผู้หญิงจะถูกบังคับหรือ ล่อลวงให้แต่งงานกับชาวจีนเพื่อนำไปใช้แรงงานยัง ต่างประเทศ

รัฐบาลไทยประเมินว่ามีชาวลาวประมาณ 1.8 แสนคนเข้ามาทำงานโดยไม่มีเอกสาร ถูกต้อง ขณะเดียวกัน องค์กรเวสต์ วิชั่น ลาว ประเมินว่า 44 เปอร์เซ็นต์ ของครอบครัวชาวลาว ไม่ทราบว่าคุณหลานไปทำงานที่ใด ส่วนกลุ่มที่เดินทางกลับบ้านเกิดได้กว่าครึ่งจะผ่านประสบการณ์ การทำงานแบบ ถูกบังคับ กดขี่ และ 13 เปอร์เซ็นต์ ให้ข้อมูลว่าเคยถูกข่มขืน ส่วนปัญหาการค้า

มนุษย์ในประเทศมาเลเซียก็รุนแรงไม่แพ้กัน ซึ่งเป็นหนึ่งในเป้าหมายของการลักลอบนำเข้าแรงงาน และเหยื่อทางเพศ ขณะที่ชาวมาเลเซียน้อยมากที่ถูกล่อลวงไปทำงานยังต่างประเทศ มีเพียงบางส่วนที่ถูกขายต่อไปยังสิงคโปร์ จีน และญี่ปุ่น เพื่อนำไปบริการทางเพศ มีหญิงสาวบางส่วนที่ถูกหลอกลงเข้าสู่ธุรกิจทางเพศในประเทศตัวเอง

สหรัฐได้ขึ้นบัญชีเฝ้าจับตามองเป็นพิเศษในปี 2554 ซึ่งถือเป็นปีที่สองติดต่อกัน เนื่องจากรัฐบาลมาเลเซีย ไม่ได้ดำเนินการตามมาตรฐานขั้นต่ำของพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการป้องกันการค้ามนุษย์ นายเกร์ เลวิส ผู้แทนระดับภูมิภาคสำนักปราบปรามอาชญากรรมและอาชญากรรม แห่งสหประชาชาติ กล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับ บช.ก. ครั้งนี้ ถือเป็น การปราบปรามอาชญากรรมในระดับภูมิภาค โดยมีเป้าหมายจัดการกับผู้ล่วงละเมิดทางเพศกับเด็กที่เกิดขึ้นจากฝีมือของ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ในแง่ของการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก นั้นถือเป็นปัญหาของโลก เพราะผู้ที่ก่อคดีใช้วิธีการเดินทางไปหาเหยื่อในประเทศต่างๆ โดยใช้การท่องเที่ยวบังหน้า ทำให้ยากต่อการติดตามตัวเพราะอาศัยช่องว่างทางกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง “บ่อยครั้งที่อาชญากรรมประเภทนี้ระบุด่วนคิดยาก ในที่สุดก็ไม่ถูกดำเนินคดี ผมเชื่อว่าทุกคนอยากให้คดีลักษณะนี้ยุติ จึงต้องอาศัยความร่วมมือกันทั้งในประเทศและระดับภูมิภาค” นายเกร์ กล่าว ส่วนวิธีการที่จะปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับเด็ก ต้องมีการจัดตั้งโครงการที่เรียกว่า “Project Childhood” ที่ปฏิบัติงานอยู่ในภูมิภาคนี้ โดยได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากประเทศออสเตรเลีย เพื่อเพิ่มศักยภาพต่างๆ ในการระบุด่วนผู้กระทำความผิด และนำผู้ต้องหาขึ้นสู่ศาล นอกจากนี้ยังร่วมมือกับองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหาผลกำไรด้วย โดยจะเริ่มต้นด้วยการให้ความรู้ทางวิชาการและด้านกฎหมายกับตำรวจไทย โดยได้รับการสนับสนุนด้านองค์ความรู้จากตำรวจสากลที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ ฝรั่งเศส นอกจากนี้องค์กรเอกชนที่ชื่อว่า World Vision ซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ก็จะทำให้ความร่วมมือในโครงการที่ทำกับ บช.ก. ด้วย

จากรายงานของมูลนิธิศุภนิมิตสถานการณ์เด็กในสภาวะยากลำบากมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในประเทศแถบเอเชียในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากปัญหาด้านต่างๆของสังคม เช่น มีเด็กถูกทอดทิ้ง เด็กติดสารเสพติด เด็กถูกทารุณกรรม ถูกเอารัดเอาเปรียบ ถูกขายบริการทางเพศ และเด็กติดเชื้อไวรัสเอชไอวี/เอดส์ จากกรณีศึกษาของมูลนิธิศุภนิมิตฯร่วมกับสถานีตำรวจภูธรเมืองพัตยาพบว่าจากการจับกุม มีเด็กเร่ร่อนอายุต่ำกว่า 18 ปี รวมอยู่ด้วย 72 คน ในจำนวนนี้มีเด็กชายและหญิงอายุ 10-13 ปี ประพฤติตัวไม่เหมาะสม ถูกใช้แรงงานมาขายเร่และไม่เรียนหนังสือ จำนวนร้อยละ 48 เด็กหญิงค้าประเวณี ร้อยละ 23 เด็กหญิงทำงานในบาร์ ร้อยละ 22 มีเด็กชายหญิงเข้าเมืองผิดกฎหมาย ร้อยละ 6 (สถิติการเร่ร่อนในพื้นที่เมืองพัตยา ปี 2546) มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทยตระหนักู้และหาทางที่จะปกป้องคุ้มครองและให้ ความช่วยเหลือเด็ก จึงได้ออกแบบโครงการ

“ป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก หรือ Child Sex Tourism Prevention” ซึ่งเป็นโครงการพิเศษเพื่อดำเนินงานป้องกันเด็กจากการล่วงละเมิดทางเพศ สร้างจิตสำนึกให้แก่บุคคลในสังคม อันเป็นการสร้างความหวังให้แก่เด็ก โดยการสร้างเครือข่ายป้องกันร่วมกับทุกหน่วยงาน ความคาดหวังในการดำเนินงานโครงการนี้ว่า “มูลนิธิฯฯฯฯ ทำงานเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางงานพัฒนา เห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก เช่น สถิติเด็กถูกเอาเปรียบมีมาก มีเด็กขายบริการมากขึ้น เช่น มีแม่เลี้ยงเดี่ยว มูลนิธิฯฯฯฯ จึงเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหา โดยทำเครือข่ายด้านการป้องกัน แล้วย้อนกลับมาสู่กระบวนการครอบครัวช่วยกันป้องกันปัญหา ซึ่งคิดว่า จะทำอย่างไรให้เด็กอยู่กับครอบครัวอย่างอบอุ่น ก็จะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ นี่คือนิ่งหวังและตั้งใจจะทำให้สำเร็จคือดำเนินงานพัฒนาไปสร้างความอบอุ่นให้ ครอบครัวของเด็ก” กลไกความร่วมมือนานาชาติ เพื่อการป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน องค์กรที่สำคัญในการประสานความร่วมมือคือ ตำรวจสากล (INTERPOL) ทำหน้าที่ประสานงานและติดต่อแลกเปลี่ยนข้อสนเทศหรือข้อมูลเกี่ยวกับ อาชญากรรมต่อองค์การตำรวจสากล หรือต่อกองบัญชาการกลางแห่งชาติของประเทศสมาชิกอื่น ทั้งนี้ ในกองบัญชาการกลางแห่งชาติของแต่ละประเทศสมาชิกก็จะมีเจ้าหน้าที่ติดต่อ ประสานงานขององค์การตำรวจสากลหรือของประเทศสมาชิกอื่นประจำการอยู่ด้วย จึงทำให้การติดต่อประสานงาน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือข้อสนเทศเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็วกิจการและหน้าที่ขององค์การตำรวจสากล คือ

1. ทำการติดต่อกับประเทศสมาชิก เพื่อขอทราบรายงานและสถิติอาชญากรรมของประเทศเหล่านั้น โดยประเทศภาคีสมาชิกจะจัดส่งไปยังสำนักงานกลางทุกๆปี ทำรายงานส่งให้ประเทศภาคีฯ ทราบถึงความเคลื่อนไหวของผู้ร้ายซึ่งประเทศภาคีฯ ต้องการทราบจัดส่งใบแจ้งรูปพรรณของผู้ร้ายบางคนไปให้ประเทศภาคีฯ ทำการแจ้งข่าวคราวการเคลื่อนไหวของผู้ร้ายบางคน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารและประสานงานในการที่จะจับกุมต่อไป ตลอดจนรวบรวมประวัติอาชญากรสำคัญๆ ของโลก เพื่อสะดวกในการสืบสวนและจับกุมของประเทศภาคีฯ

2. ร่วมมือกับสมาชิกตำรวจสากลประเทศอื่น ในการจับกุม ปราบปราม และดำเนินการสอบสวนคดีอาชญากรรมหรือความผิดตามกฎหมายระหว่างประเทศ อันได้แก่ การกระทำความผิดอาญาต่อบุคคล การค้าทาส การค้าหญิง ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ สลัดอากาศ โจรสลัด การกระทำความผิดต่างๆ เกี่ยวกับยานพาหนะสัญจร การฉ้อโกงระหว่างประเทศ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอมเงินตรา ยาเสพติดรวมทั้งการส่งผู้ร้ายข้ามแดน สำหรับประเทศไทยเอง ได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกขององค์การตำรวจสากล เช่นกัน โดยได้ตั้งสำนักงานกลางแห่งชาติอยู่กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยชื่อชื่อสำนักงานตำรวจสากล THE INTERPOL Bangkok , Foreign Affairs Division, Royal Thai Police

ทั้งนี้ การทำงานของตำรวจสากลในประเทศไทยมีอย่างต่อเนื่อง เช่น การร่วมมือของตำรวจสากลและเจ้าหน้าที่ประจำสถานทูตเบลเยียม ประจำประเทศไทย ในการติดตามตัวนาย ปาสกาล หรือ พาสคา คิวรีเนน หรือคิรินเนน (PASCAL QUIRYNEN) อายุ 35 ปี นักท่องเที่ยวสัญชาติเบลเยียม ผู้ต้องหาตามหมายจับศาลอาญา ที่ 884/2551 ลงวันที่ 10 พ.ย.51 ผู้ร้ายข้ามแดนในคดีฆ่าผู้อื่นเสียชีวิตที่ประเทศเบลเยียม โดยศาลเบลเยียมมีคำพิพากษาให้จำคุก 25 ปี และได้หลบหนีเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งตำรวจสากลได้เข้าจับกุมและควบคุมตัวเพื่อส่งกลับไปดำเนินคดีที่ประเทศเบลเยียม

ในระดับภูมิภาคอาเซียน มีการรวมกลุ่มจัดตั้งสมาคมหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL) ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นประธาน จัดให้มีการประชุมเพื่อแสวงหาความร่วมมือในงานกิจการทั้งปวง ตั้งแต่การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น ข้อมูลคนร้ายสำคัญ หมายจับ รถยนต์ยานพาหนะถูกโจรกรรม หนังสือเดินทางถูกจารกรรม มีสำนักงานเลขาธิการตั้งอยู่ที่ประเทศมาเลเซีย มีการประชุมระดับหัวหน้าตำรวจปีละครั้ง ในที่ประชุมจะมีการหยิบยกประเด็นที่เป็นปัญหาของภูมิภาคที่จะได้มีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และในปี พ.ศ.2558 ประชาคมอาเซียนจะเป็นประชาคมเดียวที่มีความสนิทแน่นแฟ้นกันยิ่งขึ้นบทบาทของสมาคมหัวหน้าตำรวจอาเซียนจะเพิ่มมากขึ้น จะมีการนำเสนอแนวทางในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เช่นการจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจร่วม หรือขยายขอบเขตอำนาจการสืบสวนสอบสวนนอกอาณาเขต คล้ายกับการดำเนินการของตำรวจยุโรป (EUROPOL) เป็นต้น ตำรวจอาเซียนในทางปฏิบัติยังมีบทบาทน้อยเนื่องจากปัญหาทางการเมืองและแต่ละประเทศสงวนอำนาจในการสืบสวนสอบสวนซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการมีอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดน และเกรงการแทรกแซงจากภายนอกเป็นประเด็นที่จะต้องมีการเจรจาหรือกันในอนาคต

นอกจากนั้น ในระดับภูมิภาคอาเซียนได้กำหนดกรอบความร่วมมือในลักษณะพหุภาคด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ อยู่ภายใต้เสาการเมืองและความมั่นคง โดยกำหนดให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีทุกสองปี และมีการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสทุกปี โดยสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ ในที่ประชุมได้มีการหยิบยกลักษณะของอาชญากรรมที่เป็นภัยคุกคามต่อภูมิภาค ได้แก่ การก่อการร้าย (Terrorism) การลักลอบค้ายาเสพติด (Illicit Drug Trafficking) การค้ามนุษย์ (Trafficking in Persons) การฟอกเงิน (Money Laundering) การลักลอบค้าอาวุธ (Arms Smuggling) การกระทำอันเป็นโจรสลัด (Sea Piracy) อาชญากรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (International Economic Crime) และอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Crime) การล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนเป็นส่วนหนึ่งของการค้ามนุษย์

เครื่องมือสำคัญของตำรวจและผู้บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนระหว่างประเทศได้แก่ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน และพระราชบัญญัติความร่วมมือยุติธรรมทางอาญา โดยเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานอัยการจะมีบทบาทในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในลักษณะทวิภาคีของประเทศไทยและประเทศที่เกี่ยวข้อง เรื่องนี้เป็นอีกหัวข้อหนึ่งที่สมควรมีการศึกษาต่อไป

บทที่ 5

สรุป และข้อเสนอแนะ

สรุป

โลกในยุคโลกาภิวัตน์เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วไร้พรมแดน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้โลกแคบลงและถูกลดอย่างมาก การดำเนินชีวิตของคนเราเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง แต่ความต้องการของมนุษย์ยังมีอยู่เช่นเดิม โดยเฉพาะความต้องการทางเพศอาชญากรรมทางเพศยังคงปรากฏอยู่ในสังคม ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติและนานาชาติ พบในสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก องค์การอนามัยโลกได้รายงานว่าการถูกทำร้ายและใช้ความรุนแรง เป็นภาระด้านค่าใช้จ่ายทางสุขภาพทั่วโลก ซึ่งพบว่ามีประชากรเสียชีวิตปีละ 79,000 ราย หรือประมาณร้อยละ 0.1 มีผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็กมากกว่า 800 ล้านคนทั่วโลก ในจำนวนนี้ถูกข่มขืนกระทำชำเรากว่า 500 ล้านคน ในประเทศสหรัฐอเมริกา จากสถิติของ National Child Abuse and Neglect System (NCANS) ในปี 1996 พบการกระทำทารุณทางเพศในเด็กร้อยละ 12 และในปี 2007 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 23.9 ซึ่งช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือ 12-15 ปี สำหรับประเทศไทยจากสถิติของ กรมสุขภาพจิตคาดว่า เด็กที่อายุ 18 ปี และต่ำกว่า 18 ปี ถูกล่วงละเมิดทางเพศประมาณ 16,000-25,000 คน

จากสถิติการให้บริการของศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุข พบว่า การกระทำ ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก มีแนวโน้มสูงขึ้น ปี 2556 มีจำนวน 31,866 ราย เฉลี่ยวันละ 87 ราย หรือทุกๆ 15 นาที มีผู้หญิงและเด็กถูกทำร้าย 1 คน ซึ่งผู้ที่กระทำส่วนใหญ่เป็นบุคคลใกล้ชิดที่เด็กไว้วางใจ และจากการให้บริการคำปรึกษาของมูลนิธิฯ พบว่า มีผู้ขอรับบริการ 261 ราย ในจำนวนนี้ประสบปัญหา 385 กรณี โดยจะมีระบบบริการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและด้านสังคมสงเคราะห์ ผู้กระทำเป็นคนที่มีความรู้มีการศึกษา ส่วนใหญ่ไม่ควบคุมอารมณ์ แม้กฎหมายจะเปลี่ยนไป แต่ผู้กระทำก็ยังใช้อำนาจ เช่น ทำให้ผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะจำยอมมีเพศสัมพันธ์ เพราะผู้กระทำเป็นเจ้าของบ้าน หรือกรณีหญิง 17 ปี ถูกเพื่อนในชั้นเรียนข่มขืนถ่ายคลิปข่มขู่ เด็ก 7 ขวบ ข่มขืนเด็ก 7 ขวบ และกรณีหญิงถูกข่มขืนขณะตั้งครรภ์ หรืออดีตแฟนใช้อุบายหลอกข่มขืน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบคือ กระบวนการส่วนใหญ่ยังปกป้องผู้กระทำ หลายกรณีเอาผิดไม่ได้ คดีล่าช้า การให้ขอมความ ขณะเดียวกันศูนย์ช่วยเหลือสังคม หรือ OSCC ของบางหน่วยงานขาดการจัดระบบรองรับ

โดยเฉพาะการช่วยเหลือดำเนินคดีและกระบวนการส่งต่อที่ยังขาดความคล่องตัว แม้มีนโยบายประกาศชัดเจน แต่ยังคงขาดงบประมาณในการสนับสนุน

ในด้านการบังคับใช้กฎหมายมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กฎหมายมาตรการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายสถานบริการ กฎหมายคนเข้าเมือง กฎหมายว่าด้วยความร่วมมือยุติธรรมทางอาญา กฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดน แต่ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่กฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในการแสวงประโยชน์ทางเพศเด็กและเยาวชน ในกรณีที่เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และถูกล่วงละเมิดทางเพศ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ มีความเห็น ดังนี้

1. เห็นว่ากฎหมายที่ใช้ในปัจจุบันฉบับนี้เป็นกฎหมายที่พัฒนาขึ้นมาจากกฎหมายมาตรการที่มีอยู่เดิม และผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่ามีความเข้าใจในกฎหมายฉบับนี้พอสมควร แต่มีปัญหาบ้างในการตีความ

2. ขาดแคลนงบประมาณในการปฏิบัติงาน ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการปฏิบัติงานปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณที่เห็นสอดคล้องกันคือ งบประมาณที่ใช้ดำเนินการเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ของหน่วยงานที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานของรัฐจะมีปัญหาเรื่องความไม่เพียงพอ และความไม่ชัดเจนเรื่องระเบียบการเบิกจ่าย การบริหารกองทุน

3. พนักงานสอบสวนทั่วไป ความเข้าใจในเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ยังมีน้อย ความเชี่ยวชาญและชำนาญการในด้านนี้ก็ยังมีไม่มาก ดังนั้น เวลาที่ทำงานเกี่ยวกับประเด็นนี้ต้องอาศัยเวลา ความอดทน

4. พนักงานสอบสวนส่วนมากเป็นชาย มักขาดความละเอียดรอบคอบในการตั้งคำถาม เหยื่อหรือพยานเกิดความอับอายไม่กล้าให้ข้อเท็จจริงแห่งคดี ซ้ำร้ายบางคดีเป็นการล่วงละเมิดทางเพศซ้ำซ้อนทางวาจาจากคำถามหรือคำพูดของพนักงานสอบสวน

5. แม้จะมีสหวิทยาการได้แก่อัยการ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมทำการสอบสวนก็ตาม ส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนตำรวจจะวางรูปคดีซึ่งมีการซักถามเหยื่อหรือพยานอย่างไม่เป็นทางการก่อน

6. ในด้านนโยบายเจ้าพนักงานควรได้รับการฝึกอบรมในเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

7. ด้านทัศนคติประชาชนยังไม่ตระหนักรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเหยื่อผู้เสียหายจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ที่จะเป็นตราบาปติดตัวไปจนตาย ประชาชนโดยเฉพาะชายมีทัศนคติที่ผิดต่อการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน จะเป็นการเพิ่มสมรรถภาพทางเพศและทำให้ร่างกายหน้าตาอ่อนกว่าอายุ

8. ด้านการประสานงาน สถานทูตต่าง ๆ ที่มีเด็กและเยาวชนไทยถูกล่อลวงไปล่วงละเมิดทางเพศหรือเด็กและเยาวชนของประเทศนั้นถูกล่อลวงมาล่วงละเมิดทางเพศในประเทศไทย ยังไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและนักสังคมสงเคราะห์ดีเท่าที่ควร

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนและองค์การระหว่างประเทศที่ปฏิบัติงานในประเทศไทยเกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ปรากฏผลดังนี้

1. สถานการณ์เกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เกิดจากปัจจัยสำคัญคือการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ความผูกพันระหว่างครอบครัวและระบบเครือญาติลดลง สิ่งเร้ากระตุ้นความต้องการทางเพศเพิ่มขึ้นผ่านสื่อออนไลน์ อินเทอร์เน็ต ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ธุรกิจการท่องเที่ยวที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้ปริมาณความต้องการบริการทางเพศเพิ่มขึ้น เด็กและเยาวชนมีโอกาสตกเป็นเหยื่อมากขึ้น

2. การบังคับใช้กฎหมายที่หละหลวม การทุจริตคอร์รัปชันในขบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึงความอ่อนแอในการข้ามแดนและบังคับใช้กฎหมายคนเข้าเมือง ขาดประสิทธิภาพในการควบคุมคนต่างด้าว เป็นมูลเหตุให้อาชญากรที่มีความต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนแฝงตัวเข้ามาในประเทศและภูมิภาค แสวงหาเหยื่อโดยใช้เงินซื้อบริการ

3. องค์การระหว่างประเทศให้ความสำคัญกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน โดยองค์การสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม ได้จัดตั้ง Project Childhoods เพื่อพัฒนาบุคลากรและระบบการป้องกันปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน องค์การตำรวจสากลมีปฏิบัติการ INFRASEA ไล่ล่าอาชญากรตามหมายจับขององค์การตำรวจสากลที่หลบหนีมาหลบซ่อนในประเทศไทย แสดงให้เห็นความพยายามในระดับนานาชาติในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทยและในภูมิภาค ในระดับทวิภาคี FBI AFP BKA ได้ขอความร่วมมือกับตำรวจไทยในการติดตามจับกุมอาชญากรที่ล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน (Pedophile Cases)

4. องค์กรเอกชนทำงานเพื่อช่วยเหลือเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศในประเทศไทย ทำงานประสานกับหน่วยงานราชการอย่างใกล้ชิด เช่น การรับแจ้งเหตุซึ่งเป้าให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการจับกุมผู้กระทำผิด เช่น มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล มูลนิธิปวีณา มีผลงานพาเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยเหลือเหยื่อจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ จนนำไปสู่การจับกุมนายตำรวจและอดีตนักปกครองระดับสูงคดีถึงที่สุดผู้ต้องหาถูกพิพากษาลงโทษในอัตราสูง กระตุ้นให้สังคมตระหนักถึงภัยของการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ต่างรายงานตรงกันว่าสถานการณ์ความรุนแรงของอาชญากรรมประเภทนี้เป็นภัยคุกคามสังคมไทย หน่วยงานราชการขาดการประสานงานเกี่ยวหรือแย่งกันทำงาน และมีกล่าวหาองค์กรเอกชนว่าขยายปัญหาให้เกินความจริงเพื่อหวังผลด้านการสนับสนุนงบประมาณจากนอกประเทศ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนยังคงมีอยู่และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากมีปัจจัยหนุนทางด้านเทคโนโลยีเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เทคโนโลยีก้าวหน้าทันสมัยโดยเฉพาะด้านสื่อออนไลน์ ตลอดจนสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ปัญหานี้ขยายวงกว้าง

ภาครัฐได้สร้างกลไกเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยตรากฎหมายหลายฉบับเพื่อเสริมและอุดช่องว่างของประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้มานาน ตั้งกองบังคับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการป้องกันและปราบปราม เสริมการทำงานของตำรวจท้องที่ และได้มอบให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการค้ำมนุษย์ในการแสวงประโยชน์ทางเพศจากเหยื่อที่เป็นเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์อย่างรอบคอบสรุปและเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบังคับใช้กฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ควรผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านนี้ โดยเฉพาะพนักงานสอบสวนหญิงเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการเข้าถึงข้อมูลจากเหยื่อและพยานผู้เสียหายมากขึ้น เกิดความไว้วางใจมากกว่าพนักงานสอบสวนชาย และวางแนวทางให้

บุคลากรเหล่านี้มีความเจริญก้าวหน้าในสายงานเพื่อรักษาบุคลากรให้ทำงานด้านนี้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นให้มีการอบรมความรู้พัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการนโยบายและกรอบแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ประสานสร้างความเข้าใจทุกภาคส่วนในกระบวนการยุติธรรม ให้ตระหนักถึงภัยจากการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้รับโทษสาสมกับความคิด และเป็นการป้องปรามมิให้มีการกระทำผิดต่อเด็กและเยาวชนในอนาคต

3. ด้านการประสานงาน ผู้วิจัยเสนอให้จัดตั้งศูนย์ประสานงานป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการประสานงาน กำหนดแผนงานและจัดทำของบประมาณเพื่อจัดสรรให้ทุกหน่วยงานอย่างพอเพียงทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานระดับนานาชาติและภูมิภาคอีกด้วย ในระยะแรกเสนอให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานและประสานการปฏิบัติในระยะแรก

ผู้วิจัยเล็งเห็นว่ายังมีอีกหลายประเด็นที่จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยต่อไปอีก ได้แก่ การจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจของอาเซียนที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนข้ามเขตได้ การปรับทัศนคติของคนให้ปกป้องรักษาทรัพยากรบุคคลคือเด็กและเยาวชน ให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ยึดหลักศาสนาในการดำเนินชีวิตได้อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, สำนักงาน. โครงการศึกษาบทบาทของชุมชนที่พึงประสงค์ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาการค้ำมนุษย์โดยเฉพาะกรณีการค้าหญิงและเด็ก.

กรุงเทพฯ : สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2550.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. สังคมวิทยากรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

ชัยพร พิบูลศิริ. การค้ามนุษย์: ผลประโยชน์ทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2550.

ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, สำนักงาน. รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2553.

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ และคณะ. อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม: ปัญหาอุปสรรคและแนวทางควบคุม. กรุงเทพฯ : พระนครการพิมพ์, 2531.

ผู้หญิง, มูลนิธิ. รายงานการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องการแก้ไขปัญหาโสเภณีเด็ก พ.ศ.2546. กรุงเทพฯ : มูลนิธิผู้หญิง, 2546.

เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

พงศธร วัฒนศิริสุข. การลงละเมิดทางเพศในเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ชานเมืองการพิมพ์, 2548.

พัฒนาสังคมและสวัสดิการ, กรม. บันทึกข้อตกลงระหว่างประเทศและภายในประเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2550.

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, สำนักงาน. รายงานสถานการณ์และการดำเนินงานของจังหวัดเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2553.

เพื่อนหญิง, มูลนิธิ. นวัตกรรมผู้ชายเลิกเหล้า ยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก. กรุงเทพฯ : เซ็นจูรี่, 2551.

วิภากรณ คงเจริญ. แนวทางการปฏิบัติต่อหญิงถูกข่มขืนกระทำชำเรา: ศึกษาในทัศนะของนักวิชาชีพที่

วารสารและหนังสือพิมพ์

ศิปดี นพประเสริฐ. “ความมั่นคงของมนุษย์ : การค้ามนุษย์ในไทย”, จุลสารความมั่นคงศึกษา, 84, ตุลาคม 2553. หน้า 5-7.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

กิตติ อินทรกุล. “ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการนำนโยบายและแผนการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิง ไปสู่การปฏิบัติ”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2553.

นัฐกานต์ จิตรแสงคำ. “สถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศในเด็กและสตรีชนชาติงานที่ลี้ภัยเข้ามา อยู่ตามแนวชายแดนไทย จ.แม่ฮ่องสอน”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต, 2549.

ชลธิชา อึ้งคิ่งเดชา. “การตีความพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศในหมู่ผู้ปฏิบัติงานภายใน องค์กรไทย”. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

ชุตินา สมประสงค์. “แนวทางการพัฒนาการประสานงานระหว่างองค์กรเพื่อช่วยเหลือหญิงและเด็ก ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์”. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

ชุตินา สมประสงค์. “แนวทางการพัฒนาการประสานงานระหว่างองค์กรเพื่อช่วยเหลือหญิง และเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์”. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

ทานตะวัน แก้วสม. “กระบวนการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของลูกเรือประมงไทย : ศึกษากรณีเหยื่ออาชญากรรมในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ (ชาย) จังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, 2553.

ธัญรดี ไตรวัฒนวงษ์. “มาตรการป้องกันการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศ : กรณีศึกษาพนักงานสอบสวนหญิงสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล, 2555.

นทีรันตน์ วิโรจน์ฤทธิ์. “การล่วงละเมิดทางเพศที่มีผลต่อความเครียดและความพึงพอใจ ในงานของพนักงานหญิง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2547.

- นิครัตน์ ชูวิเชียร. “ผลของศิลปะบำบัดต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ”. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร, มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยเชียงใหม่, 2550.
- บุญธรรม หาจตุรัส. “การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขายบริการทางเพศของผู้หญิงในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- พินศิริ นามสีฐาน. “ความคิดเกี่ยวกับเพศ : ศึกษากรณีการล่วงเกินทางเพศ”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- รณณ วิริยะประกอบ. “การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้เสียหายในคดีอาญา : กรณีศึกษาการล่วงละเมิดทางเพศ จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.
- รุ่งโรจน์ รอดสิน. “ความสามารถของหน่วยงานภาครัฐในการแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีแอบแฝงในสถานบริการอาบ อบ นวด ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- กระจกเงา, มูลนิธิ. “การค้ามนุษย์ กับ แนวนโยบายรัฐที่ไม่ชัดเจน”. เข้าถึงได้จาก : [http :
www.mirror.or.th/autopagev4/show_page.php?topic_id=948&auto_id=18&
TopicPk., 2556](http://www.mirror.or.th/autopagev4/show_page.php?topic_id=948&auto_id=18&TopicPk., 2556).
- คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ. “สิทธิมนุษยชน”. เข้าถึงได้จาก : [http : www.arin-
article.blogspot.com/2010/06/blogpost_7522.html., 2556](http://www.arin-article.blogspot.com/2010/06/blogpost_7522.html., 2556).
- ราชบัณฑิตยสถาน. “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน”. เข้าถึงได้จาก : [http :
www.rirs3.royin.go.th/new-search/word-search-all-x.asp. \(2553\)](http://www.rirs3.royin.go.th/new-search/word-search-all-x.asp. (2553)).

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	พลตำรวจตรี มณฑล เงินวัฒนะ
วัน เดือน ปีเกิด	1 เมษายน 2500
การศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย 3. โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (รุ่นที่ 32) (รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต (ตร.)) 4. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต(รศ.)) 5. มหาวิทยาลัยมหิดล (กำลังศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตทางอาชีวศึกษา) 6. หลักสูตรการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 40
ประวัติการทำงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. รองสารวัตร สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง และ ลุมพินี 2. สารวัตรแผนก 6 กองวิจัยและวางแผน 3. รองผู้กำกับการ กองแผนงาน 1 4. ผู้กำกับการ กองแผนงาน 2 กองตรวจคนเข้าเมือง 1 และ 3 5. รองผู้บังคับการ กองตรวจคนเข้าเมือง 1 6. หัวหน้าศูนย์ตรวจคนเข้าเมืองภาคกลาง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง 7. หัวหน้าศูนย์สืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง 8. รองผู้บังคับการ กองบังคับการตำรวจสันติบาล 2 9. ผู้บังคับการกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้บังคับการ สถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วยการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

เรื่อง แนวทางการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็ก และเยาวชน

ผู้วิจัย พลตำรวจตรี มณฑล เงินวัฒนะ หลักสูตร วปม. รุ่นที่ 7

ตำแหน่ง ผู้บังคับการสถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วยการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสะท้อนขวัญของสังคม ทั้งนี้เพราะเด็กและเยาวชนเป็นผู้อ่อนแอไม่สามารถปกป้องตนเองได้ ขาดประสบการณ์จึงตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่าย ผลกระทบที่เหยื่อได้รับจะเป็นตราบาปไปตลอดชีวิต เป็นบาดแผลทางใจที่เหยื่อและครอบครัวต้องทนทุกข์ทรมานอย่างยาวนาน จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่รับราชการตำรวจยาวนานเกือบสี่สิบปีตระหนักว่าคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนเป็นเรื่องสำคัญที่สังคมไทยควรให้ความสำคัญ ต้องปกป้องคุ้มครองมิให้บุตรหลาน เด็กและเยาวชนผู้บริสุทธิ์ต้องได้รับความเจ็บปวดและเป็นมลทินติดตัวไปตลอดชีวิต

จากประสบการณ์ทำงานกับผู้บังคับใช้กฎหมายในระดับนานาชาติ สังคมโลกให้ความสำคัญกับปัญหานี้อย่างมาก องค์การตำรวจสากล (Interpol) สำนักงานสอบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกา (FBI) สำนักงานตำรวจแห่งสหภาพยุโรป (Europol) ให้ความสำคัญในการติดตามจับกุมอาชญากรในคดีความผิดฐานนี้อย่างเต็มที่ในระดับเดียวกับผู้ต้องหาเสพติด ก่อการร้าย ด้วยเหตุผลข้างต้นทำให้กระผมสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องนี้อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร 2556

การล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามว่าหมายถึงการกระทำทางเพศต่อเด็กและเยาวชน โดยที่เด็กไม่เข้าใจรวมถึงการล่อลวงและใช้กำลังบังคับเป็นการกระทำที่สนองความต้องการทางเพศของผู้กระทำในรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่การกระทำอนาจารถึงขั้นการร่วมประเวณี โดยมีต้องสนใจว่าเด็กและเยาวชนจะให้ความยินยอมพร้อมใจหรือไม่ อายุของเหยื่อเป็นสาระสำคัญของกรณีผิด เด็กคือผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปี ส่วนเยาวชนมีอายุ

ตั้งแต่ 14-18 ปี ไม่ว่าจะเหยื่อจะเป็นเพศใด รวมถึงการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารของเด็กและเยาวชนผ่านทางสื่อต่าง ๆ อีกด้วย

ผู้กระทำผิดส่วนมากมีลักษณะปกติธรรมดาเหมือนกับบุคคลทั่วไป มีอาชีพหน้าที่การงานและสถานะในสังคม บางครั้งเป็นครูที่มีโอกาสใกล้ชิดกับเด็ก เป็นพระหรือผู้สอนศาสนา หรือมีอาชีพอื่นที่มีความสำคัญ เช่น ตำรวจ นักปกครอง นักธุรกิจ ซึ่งเป็นการยากที่จะป้องกันและปราบปราม ในต่างประเทศมีการจัดทำบัญชีบุคคลที่มีพฤติกรรมกระทำผิดในคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนส่งให้ผู้บังคับใช้กฎหมายติดตามพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด คนเหล่านี้จึงเดินทางไปยังประเทศอื่นที่ไม่มีการควบคุมหรือไม่มีฐานข้อมูล เป็นประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจดีกว่าเป็นการง่ายที่ใช้เงินเพื่อซื้อบริการทางเพศจากเด็กและเยาวชน ดังนั้นเจ้าสำนัก เจ้าของกิจการผู้ที่เป็นธุระจัดหาเด็ก เพื่อบริการทางเพศต่อผู้กระทำผิดที่มีรสนิยมชอบล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนต้องถูกจับกุมดำเนินคดีและลงโทษสถานหนักด้วย ถือเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษากรอบนโยบายและความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนของไทยและภูมิภาค
3. เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบ รวมทั้งแนวทางในการสร้างระบบความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนทั้งภายในประเทศและระดับนานาชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งเน้นการศึกษาสภาพปัญหาและสถานการณ์ความรุนแรงของการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทย นโยบายความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดตลอดจนความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบ
2. ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจและกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดในคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน และนักวิชาการด้านอาชญวิทยาในประเทศไทย เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ ที่สามารถให้ข้อมูลครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนตามแนวคิดเชิงทฤษฎีและกรอบของกฎหมายที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน สัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์ นักสังคมสงเคราะห์จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นักวิชาการด้านอาชญาวิทยา เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบนำไปสู่แนวทางและมาตรการที่จำเป็นในการดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

ผลการวิจัย

โลกในยุคโลกาภิวัตน์เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไร้พรมแดน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้โลกแคบลงและถูกลดลงอย่างมาก การดำเนินชีวิตของคนเราเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง แต่ความต้องการของมนุษย์ยังมีอยู่เช่นเดิม โดยเฉพาะความต้องการทางเพศอาชญากรรมทางเพศยังคงปรากฏอยู่ในสังคม ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติและนานาชาติ พบในสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก องค์การอนามัยโลกได้รายงานว่าการถูกทำร้ายและใช้ความรุนแรง เป็นภาระด้านค่าใช้จ่ายทางสุขภาพทั่วโลก ซึ่งพบว่ามีประชากรเสียชีวิตปีละ 79,000 ราย หรือประมาณร้อยละ 0.1 มีผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็กมากกว่า 800 ล้านคนทั่วโลก ในจำนวนนี้ถูกข่มขืนกระทำชำเรากว่า 500 ล้านคน ในประเทศสหรัฐอเมริกา จากสถิติของ National Child Abuse and Neglect System (NCANS) ในปี 1996 พบการกระทำทารุณทางเพศในเด็กร้อยละ 12 และในปี 2007 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 23.9 ซึ่งช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือ 12-15 ปี สำหรับประเทศไทย จากสถิติของ กรมสุขภาพจิตคาดว่า เด็กที่อายุ 18 ปี และต่ำกว่า 18 ปี ถูกล่วงละเมิดทางเพศประมาณ 16,000-25,000 คน

จากสถิติการให้บริการของศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุข พบว่า การกระทำ ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก มีแนวโน้มสูงขึ้น ปี 2556 มีจำนวน 31,866 ราย เฉลี่ยวันละ 87 ราย หรือทุกๆ 15 นาที มีผู้หญิงและเด็กถูกทำร้าย 1 คน ซึ่งผู้ที่กระทำส่วนใหญ่เป็นบุคคลใกล้ชิดที่เด็กไว้วางใจ และจากการให้บริการคำปรึกษาของมูลนิธิฯ พบว่า มีผู้ขอรับบริการ 261 ราย ในจำนวนนี้ประสบปัญหา 385 กรณี โดยจะมีระบบบริการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและด้านสังคมสงเคราะห์ ผู้กระทำเป็นคนที่มีความรู้มีการศึกษา ส่วนใหญ่ไม่ควบคุมอารมณ์ แม้กฎหมายจะเปลี่ยนไป แต่ผู้กระทำก็ยังใช้อำนาจ เช่น ทำให้ผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะจำยอมมีเพศสัมพันธ์ เพราะผู้กระทำเป็น

เจ้าหน้าที่หรือกรณีหญิง 17 ปี ถูกเพื่อนในชั้นเรียนข่มขืนถ่ายคลิปข่มขืน เด็ก 7 ขวบ ข่มขืนเด็ก 7 ขวบ และกรณีหญิงถูกข่มขืนขณะตั้งครรภ์ หรืออดีตแฟนใช้อุบายหลอกข่มขืน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบคือ กระบวนการส่วนใหญ่ยังปกป้องผู้กระทำ หลายกรณีเอาผิดไม่ได้ คดีล่าช้า การให้ยืมความขณะเดียวกันศูนย์ช่วยเหลือสังคม หรือ OSCC ของบางหน่วยงานขาดการจัดระบบรองรับ โดยเฉพาะการช่วยเหลือดำเนินคดีและกระบวนการส่งต่อที่ยังขาดความคล่องตัว แม้มีนโยบายประกาศชัดเจน แต่ยังขาดงบประมาณในการสนับสนุน

ในด้านการบังคับใช้กฎหมายมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กฎหมายมาตรการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายสถานบริการ กฎหมายคนเข้าเมือง กฎหมายว่าด้วยความร่วมมือยุติธรรมทางอาญา กฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดน แต่ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่กฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในการแสวงประโยชน์ทางเพศเด็กและเยาวชน ในกรณีที่เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และถูกล่วงละเมิดทางเพศ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ มีความเห็น ดังนี้

1. เห็นว่ากฎหมายที่ใช้ในปัจจุบันฉบับนี้เป็นกฎหมายที่พัฒนาขึ้นมาจากกฎหมายมาตรการที่มีอยู่เดิม และผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่ามีความเข้าใจในกฎหมายฉบับนี้พอสมควร แต่มีปัญหาบ้างในการตีความ

2. ขาดแคลนงบประมาณในการปฏิบัติงาน ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการปฏิบัติงานปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณที่เห็นสอดคล้องกันคือ งบประมาณที่ใช้ดำเนินการเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ของหน่วยงานที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานของรัฐจะมีปัญหาเรื่องความไม่เพียงพอ และความไม่ชัดเจนเรื่องระเบียบการเบิกจ่าย การบริหารกองทุน

3. พนักงานสอบสวนทั่วไป ความเข้าใจในเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ยังมีน้อย ความเชี่ยวชาญและชำนาญการในด้านนี้ก็ยังมีไม่มาก ดังนั้น เวลาที่ทำงานเกี่ยวกับประเด็นนี้ต้องอาศัยเวลา ความอดทน

4. พนักงานสอบสวนส่วนมากเป็นชาย มักขาดความละเอียดรอบคอบในการตั้งคำถาม เหยื่อหรือพยานเกิดความอับอายไม่กล้าให้ข้อเท็จจริงแห่งคดี ซ้ำร้ายบางคดีเป็นการล่วงละเมิดทางเพศซ้ำซ้อนทางวาจาจากคำถามหรือคำพูดของพนักงานสอบสวน

5. แม้จะมีสหวิทยาการได้แก่อัยการ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมทำการสอบสวนก็ตาม ส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนตำรวจจะวางรูปคดีซึ่งมีการซักถามเหยื่อหรือพยานอย่างไม่เป็นทางการก่อน

6. ในด้านนโยบายเจ้าพนักงานควรได้รับการฝึกอบรมในเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน

7. ด้านทัศนคติประชาชนยังไม่ตระหนักรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเหยื่อผู้เสียหายจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ที่จะเป็นตราบาปติดตัวไปจนตาย ประชาชนโดยเฉพาะชายมีทัศนคติที่ผิดต่อการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน จะเป็นการเพิ่มสมรรถภาพทางเพศและทำให้ร่างกายหน้าตาอ่อนกว่าอายุ

8. ด้านการประสานงาน สถานทูตต่าง ๆ ที่มีเด็กและเยาวชนไทยถูกล่วงละเมิดทางเพศหรือเด็กและเยาวชนของประเทศนั้นถูกล่วงละเมิดทางเพศในประเทศไทย ยังไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและนักสังคมสงเคราะห์ดีเท่าที่ควร

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่องค์กรเอกชนและองค์การระหว่างประเทศที่ปฏิบัติงานในประเทศไทยเกี่ยวข้องกับกรล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ปรากฏผลดังนี้

1. สถานการณ์เกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เกิดจากปัจจัยสำคัญ คือ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปความผูกพันระหว่างครอบครัวและระบบเครือญาติลดลง สิ่งเร้ากระตุ้นความต้องการทางเพศเพิ่มขึ้นผ่านสื่อออนไลน์ อินเทอร์เน็ต ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ธุรกิจการท่องเที่ยวที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้ปริมาณความต้องการบริการทางเพศเพิ่มขึ้นเด็กและเยาวชนมีโอกาสตกเป็นเหยื่อมากขึ้น

2. การบังคับใช้กฎหมายที่หละหลวม การทุจริตคอร์รัปชันในขบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึงความอ่อนแอในการข้ามแดนและบังคับใช้กฎหมายคนเข้าเมืองขาดประสิทธิภาพในการควบคุมคนต่างด้าว เป็นมูลเหตุให้อาชญากรที่มีความต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนแฝงตัวเข้ามาในประเทศและภูมิภาค แสวงหาเหยื่อโดยใช้เงินซื้อบริการ

3. องค์การระหว่างประเทศให้ความสำคัญกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน โดยองค์การสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม ได้จัดตั้ง Project Childhoods เพื่อพัฒนาบุคลากรและระบบการป้องกันปราบปรามคดีล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน องค์การตำรวจสากลมีปฏิบัติการ INFRASEA ไล่ล่าอาชญากรตามหมายจับขององค์การตำรวจสากลที่หลบหนีมาหลบซ่อนในประเทศไทย แสดงให้เห็นความพยายามในระดับนานาชาติในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทย

และในภูมิภาค ในระดับทวิภาคี FBI AFP BKA ได้ขอความร่วมมือกับตำรวจไทยในการติดตามจับกุมอาชญากรที่ล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน (Pedophile Cases)

4. องค์กรเอกชนทำงานเพื่อช่วยเหลือเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศในประเทศไทย ทำงานประสานกับหน่วยงานราชการอย่างใกล้ชิด เช่น การรับแจ้งเหตุซึ่งเป่าให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการจับกุมผู้กระทำผิด เช่น มุณินธิหญิงชายก้าวไกล มุณินธิปวีณา มีผลงานพาเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยเหลือเหยื่อจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ จนนำไปสู่การจับกุมนายตำรวจและอดีตนักปกครองระดับสูงคดีถึงที่สุดผู้ต้องหาถูกพิพากษาลงโทษในอัตราสูง กระตุ้นให้สังคมตระหนักรู้ถึงภัยของการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ต่างรายงานตรงกันว่าสถานการณ์ความรุนแรงของอาชญากรรมประเภทนี้เป็นภัยคุกคามสังคมไทย หน่วยงานราชการขาดการประสานงานเกี่ยวหรือแย่งกันทำงาน และมักกล่าวหาองค์กรเอกชนว่าขยายปัญหาให้เกินความจริงเพื่อหวังผลด้านการสนับสนุนงบประมาณจากนอกประเทศ

สรุป และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนยังคงมีอยู่และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากมีปัจจัยหนุนทางด้านเศรษฐกิจเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เทคโนโลยีก้าวหน้าทันสมัยโดยเฉพาะด้านสื่อออนไลน์ ตลอดจนสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ปัญหานี้ขยายวงกว้าง

ภาครัฐได้สร้างกลไกเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยตรากฎหมายหลายฉบับเพื่อเสริมและอุดช่องว่างของประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้มานาน ตั้งกองบังคับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการป้องกันและปราบปราม เสริมการทำงานของตำรวจท้องที่ และได้มอบให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานในการแสวงประโยชน์ทางเพศจากเหยื่อที่เป็นเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์อย่างรอบคอบสรุปและเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนดังต่อไปนี้

1. ด้านการบังคับใช้กฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ควรผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านนี้ โดยเฉพาะพนักงานสอบสวนหญิงเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการเข้าถึงข้อมูลจากเหยื่อ และพยานผู้เสียหายมากขึ้น เกิดความไว้วางใจมากกว่าพนักงานสอบสวนชาย และวางแนวทางให้บุคลากรเหล่านี้มีความเจริญก้าวหน้าในสายงานเพื่อรักษาบุคลากรให้ทำงานด้านนี้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ให้มีการอบรมความรู้พัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการนโยบายและกรอบแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน จำเป็นต้องมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ประสานสร้างความเข้าใจทุกภาคส่วนในกระบวนการยุติธรรม ให้ตระหนักถึงภัยจากการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชน เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้รับโทษสาสมกับความผิด และเป็นการป้องปรามมิให้มีการกระทำผิดต่อเด็กและเยาวชนในอนาคต

3. ด้านการประสานงาน ผู้วิจัยเสนอให้จัดตั้งศูนย์ประสานงานป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการประสานงาน กำหนดแผนงานและจัดทำค่าของงบประมาณเพื่อจัดสรรให้ทุกหน่วยงานอย่างพอเพียงทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานระดับนานาชาติและภูมิภาคอีกด้วย ในระยะแรกเสนอให้ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานและประสานการปฏิบัติในระยะแรก

ผู้วิจัยเล็งเห็นว่ายังมีอีกหลายประเด็นที่จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยต่อไปอีก ได้แก่ การจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจของอาเซียนที่มีอำนาจสืบสวนสอบสวนข้ามเขตได้ การปรับทัศนคติของคนให้ปกป้องรักษาทรัพยากรบุคคลคือเด็กและเยาวชน ให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ยึดหลักศาสนาในการดำเนินชีวิตได้อย่างแท้จริง

ABSTRACT

Title : Direction of Prevention and Suppression for Child Sex Exploitation Cases

Field : Psycho-Sociology

Name : Police Major General Monthon Ngerwattana **Course** NDC (SPP) **Class** 7

This research has aims to study the situation and mechanisms of law enforcement and cooperation of child sex exploitation cases in Thailand and ASEAN countries. Researcher would like to enhance well cooperation and develop guidance of prevention and suppression with in Thailand and the region. The qualitative approach has been applied with deep interviewing police officers in Anti-human trafficking division, social workers of Ministry of Social Development and Human Security, Experts from Universities and NGOs'. The research result demonstrated that Child Sex Exploitation tending much more serious within country and the region. Thailand and ASEAN should implement capacity building program, increasing female investigator and integrated agencies altogether including set up task-force to combat Child Sex Exploitation.